

020-72
๘๒๒๓๗
S.3

การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร
วิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง

ปริญญานิพนธ์

ของ

ชาณุกิจ ขอบท่ากิจ

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ตลิ่งชัน ๒๖ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร. ๓๐๒๑๕๗๕, ๓๐๑๕๐๕๕

25 ค.ย. 2523

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน ๒๕๒๓

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

80694

การศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร
วิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง

บทคัดย่อ

ของ

ชาญกิจ ขอบท่ากิจ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กันยายน 2522

การศึกษาค้นคว้ามีความมุ่งหมายเพื่อที่จะศึกษาความเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาวิทยาลัยครูเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงของสภาการฝึกหัดครูในด้านความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียน การสอนและการประเมินผลของแต่ละรายวิชา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาในหลักสูตรเดียวกัน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วยอาจารย์จำนวน 36 คน และนักศึกษาจำนวน 281 คน จากวิทยาลัยครู 11 แห่งที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงในปีการศึกษา 2520 - 2521 รวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถามถามความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของค่าตอบจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่มโดยใช้ Z - test และหาการอยละของค่าตอบจากแบบสอบถามปลายเปิดและเลือกตอบ

ผลการศึกษาพบว่า อาจารย์มีความเข้าใจความมุ่งหมายค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายปานกลางในทุกรายวิชา อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับรายละเอียดของเนื้อหาทุกรายวิชา อัตราเวลาเรียนมีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการใช้วิธีสอนโดยการบรรยายในวิชา บรรณ. 223 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรมในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 222 และ บรรณ. 223

ผลการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าอาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายแตกต่างกัน และมีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องรายละเอียดของเนื้อหา กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลปลายภาคเพียงครั้งเดียวของทุกรายวิชา

ทั้งอาจารย์และนักศึกษามีปัญหาเหมือนกันทุกรายวิชาในเรื่องหนังสือและวัสดุการศึกษา มีไม่เพียงพอ ปัญหาการอ่านตำราภาษาอังกฤษของนักศึกษา และการขาดแคลนอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม สำหรับอาจารย์มีปัญหในเรื่องการที่อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชาส่วนนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการพิมพ์สื่อไม่เป็นในการเรียนวิชา บรรณ. 223

A COMPARATIVE STUDY OF OPINIONS AND PROBLEMS OF TEACHERS
AND STUDENTS CONCERNING THE HIGHER CERTIFICATE OF
EDUCATION CURRICULUM IN LIBRARY SCIENCE

AN ABSTRACT

BY

CHANKIT CHORBTAMKIT

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

September 1979

The purposes of this study were 1) to study the opinions and problems of the teachers and the students concerning the library science curriculum of the higher certificate of education with regard to objectives, subject matters, time allotted to different courses, teaching processes and evaluation, and 2) to compare their opinions concerning library science curriculum in higher certificate of education.

The subjects were 36 teachers and 281 students in 11 teachers' colleges where library science was offered as a major subject for students during the academic year 1977 - 1978. The data were obtained from questionnaires completed by the teachers and the students who were involved with those library science courses. Z - test was used to analyze the data. The percentage of their answers on the open - ended and multiple - choice questionnaires were analyzed.

The finding of the research indicated that the teacher understood the objectives of every courses offered at the higher level but the students understood at the medium level. Most of teachers and the students had an agreement on the content, and the amount of time allotted for each course. However, their agreement on the lecturing method of teaching was at the low level in L.Sc.223. Concerning the evaluation, most of the teachers and the students had the same idea that there should be an evaluation on every teaching unit or activity in L.Sc.211, L.Sc.222 and L.Sc.223.

The results of the comparison between the teachers' opinions and the students' were significantly different. They disagreed on

the objectives, the subject matters, the teaching processes and the final evaluation of the courses.

Both of the teachers and the students had problems with the lack of texts, teaching materials, and reading English texts.

The teachers had problems with the teaching load whereas the students had problems with typing in L.Sc.223.

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรปริญญาการศึกษาบัณฑิต
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

นาย 7 พฤศจิกายน ประธาน

8 ธันวาคม กรรมการ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยลงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์บุญศรี ไพรัตน์ และอาจารย์ ดร. ชัชชัย ชัยจิรณายกุล ซึ่งทั้งสองท่านนี้ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งสำเร็จเรียบร้อย ผู้เขียนซาบซึ้งและสำนึกในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์จรูญท์ เพชรมณี และคณะอาจารย์ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครุฑนคร ศรีธรรมราช ที่ได้ให้ความช่วยเหลือทางกรรมทางวาระ

ขอขอบคุณอาจารย์หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ และนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ในวิทยาลัยครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูล และการตอบแบบสอบถาม

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร. ทองคุณ หงส์พันธุ์ ที่กรุณาตรวจแก้บทคัดย่อฉบับภาษาไทย และอาจารย์ ดร. มาลี นิสสัยสุข ที่กรุณาตรวจแก้สำนวนภาษาบทคัดย่อฉบับภาษาอังกฤษ

ขอขอบคุณคุณวิจิตร อักษรฐ ที่จัดพิมพ์ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ และคุณสหัส โอชา ที่ช่วยเหลือในด้านการพิมพ์ในโอกาสต่าง ๆ จนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณกรมการฝึกหัดครู และประชาชนผู้เป็นเจ้าของภาษีที่ให้ทุนการศึกษาในรูปของเงินเดือนตลอดระยะเวลาของการลาศึกษาต่อครั้งนี้

ชาญกิจ ขอบท่ากิจ

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	คำนำ	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษา	5
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	6
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	6
	คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ	7
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย	8
	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตร	8
	งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์	11
3	วิธีดำเนินการ	
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	17
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	17
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	18
	วิธีจัดการกับข้อมูล	19
4	ผลการค้นคว้า	22
	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น	23
	ความมุ่งหมาย	23
	เนื้อหาวิชา	24

อัตราเวลาเรียน	26
กระบวนการ เรียนการสอน	28
การประเมินผล	32
ปัญหา	33
ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา	
บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	35
ความมุ่งหมาย	35
เนื้อหาวิชา	36
อัตราเวลาเรียน	38
กระบวนการ เรียนการสอน	39
การประเมินผล	42
ปัญหา	44
ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา	
บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	46
ความมุ่งหมาย	46
เนื้อหาวิชา	47
อัตราเวลาเรียน	49
กระบวนการ เรียนการสอน	50
การประเมินผล	53
ปัญหา	55
ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา	
บรรณ. 222 การเลือกและจัดหมวดหมู่ห้องสมุด	56
ความมุ่งหมาย	56

อัตราเวลาเรียน	59
กระบวนการ เรียนการสอน	61
การประเมินผล	64
ปัญหา	66
ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา	
บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	67
ความมุ่งหมาย	67
เนื้อหาวิชา	68
อัตราเวลาเรียน	70
กระบวนการ เรียนการสอน	71
การประเมินผล	75
ปัญหา	76
ความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา	
บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	78
ความมุ่งหมาย	78
เนื้อหาวิชา	79
อัตราเวลาเรียน	81
กระบวนการ เรียนการสอน	82
การประเมินผล	84
ปัญหา	86
5 บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	88
บทย่อ	88
ความมุ่งหมายในการค้นคว้า	88
วิธีดำเนินการวิจัย	89

บทที่

หน้า

สรุปผลการค้นคว้า	90
อภิปรายผล	95
ข้อเสนอแนะ	98
บรรณานุกรม	99
ภาคผนวก	104

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น	23
2	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น	24
3	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่ม ในรายวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น	26
4	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น	26
5	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัด กิจกรรมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น ..	28
6	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม อื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น ...	29
7	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนใน การเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น	30
8	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น ..	31
9	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น	32
10	ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น	33
11	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	35

12	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	36
13	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่ม ในรายวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	37
14	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	38
15	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัด กิจกรรมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	39
16	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัด กิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	40
17	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนในการเรียน การสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	41
18	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	42
19	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	42
20	ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด	44
21	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	46
22	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	47
23	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	49

24	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัด กิจกรรมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	50
25	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัด กิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของ ห้องสมุด	51
26	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	52
27	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	53
28	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	53
29	ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด	54
30	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหมวดหมู่ห้องสมุด	56
31	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหมวดหมู่ห้องสมุด	57
32	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่ม ในรายวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหมวดหมู่ห้องสมุด	59
33	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหมวดหมู่ห้องสมุด	59
34	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัด กิจกรรมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหมวดหมู่ ห้องสมุด	61

35	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด	62
36	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด	63
37	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด	64
38	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด	64
39	ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด	66
40	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	67
41	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	68
42	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	70
43	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	71
44	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	72

45	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	73
46	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำ บัตรรายการ 1	74
47	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	75
48	ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	76
49	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	78
50	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	79
51	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่ม ในรายวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	80
52	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	81
53	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัด กิจกรรมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทาง บรรณารักษศาสตร์	82
54	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	83
55	ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	84
56	ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	86

บทที่ 1

บทนำ

คำนำ

การศึกษา เป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างความเจริญให้แก่ประเทศไทย ประเทศใดพลเมืองได้รับการศึกษาอย่างถูกต้องทั่วถึงประเทศนั้นก็มีความเจริญทั้งทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนวัฒนธรรม (เกษม อุทยานิน 2510 : 37) ในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าจึงจำเป็นต้องอาศัยระบบการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ เพราะการศึกษาเป็นระบบซึ่งมีหน้าที่ในการพัฒนากำลังคนสำหรับไปพัฒนาประเทศโดยตรง (วีรยุทธ วิเชียรโชติ 2515 : 37) แต่การจัดการศึกษาจะดำเนินไปได้อย่างดีก็ต้องอาศัยห้องสมุดเป็นหน่วยงานหลัก (National Education Association. 1966 : 9 - 10) ซึ่งถ้าปราศจากห้องสมุดที่ดีที่สมบูรณ์แล้วก็ยากที่จะพัฒนาคนให้สำเร็จลุล่วงไปได้

ห้องสมุดโรงเรียนจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการศึกษาในปัจจุบันเพราะห้องสมุดโรงเรียนเป็นหน่วยงานที่เป็นจุดศูนย์กลางของการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษา และเป็นแหล่งรวบรวมอุปกรณ์การสอนทุกชนิด ซึ่งจะให้ความรู้อย่างกว้างขวางแก่ผู้ที่สนใจในการส่งเสริมความรู้ของตนเองให้อยู่ในระดับที่ค่อย ๆ เติบโต (อนงค์ ศรีศักดิ์ 2501 : 27) ห้องสมุดโรงเรียนจึงได้รับการเอาใจใส่มากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามกิจการห้องสมุดโรงเรียนทั้งหลายยังไม่ค่อยจะก้าวหน้าเท่าใดนัก เพราะขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการดำเนินงานห้องสมุด (ศรีทอง สีหาพงศ์ 2508 : 31)

ในการดำเนินงานห้องสมุดจำเป็นต้องใช้บุคลากรที่มีความรู้ทางวิชาชีพบรรณารักษศาสตร์ ซึ่งจะต้องได้รับการศึกษาทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ เพื่อที่จะได้นำความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงาน (นวลณี สุธรรมวงศ์ 2513 : 145 - 146) บุคลากรเหล่านี้ได้แก่บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุดซึ่งเป็นกำลังสำคัญที่จะทำให้งานกิจการห้องสมุดดำเนินไปได้อย่างดี

ดังนั้นในการที่จะพัฒนาห้องสมุดให้เจริญก้าวหน้าขึ้นสิ่งที่ควรพิจารณาเป็นอันดับแรกก็คือการพัฒนา
ผู้ที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่ห้องสมุด (ชวรงค์ เศรษฐ 2510 : 130 - 134)
จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดการศึกษาทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ให้แก่บุคคลเหล่านั้น

การสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทยได้เริ่มต้นเป็นครั้งแรกที่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2494 (สุทธิลักษณ์ ฉัตรดวงศ์ 2510 : 3 - 5)

ในขณะนั้น เรียกว่า วิชาการจัดห้องสมุด ในปี พ.ศ. 2498 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้จัดตั้ง

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ขึ้นในคณะอักษรศาสตร์ รับผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีทุกสาขา
วิชาเข้าศึกษาต่อ สำเร็จแล้วได้รับอนุปริญญาบรรณารักษศาสตร์ (ลมูล รัตตากร 2515 : 264)

ต่อมาได้เปิดสอนในระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2502 และเปิดสอนในระดับปริญญาโทในปี

พ.ศ. 2507 (กุลพัชรกัณฑ์ สุวรรณรัตน์ 2518 : 32) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้จัดตั้ง

แผนกวิชาบรรณารักษศาสตร์ขึ้นในคณะศิลปศาสตร์และเปิดสอนวิชาขึ้นในระดับปริญญาตรีในปี

พ.ศ. 2507 (กุลพัชรกัณฑ์ สุวรรณรัตน์ 2518 : 35) วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร

ได้เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะในปี พ.ศ. 2508 และ

เปิดสอนวิชาขึ้นในระดับปริญญาโทในปี พ.ศ. 2510 (สุนทร แก้วลาย 2515 : 399 - 400)

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2511

(กุลพัชรกัณฑ์ สุวรรณรัตน์ 2518 : 38 - 39) มหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดสอนวิชา

บรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2514 (มหาวิทยาลัยรามคำแหง ม.ป.ป. : 1)

และมหาวิทยาลัยขอนแก่นเปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับปริญญาตรีในปี พ.ศ. 2518

(กุลพัชรกัณฑ์ สุวรรณรัตน์ 2518 : 40)

ผู้ที่สำเร็จวิชาศึกษาด้านบรรณารักษศาสตร์จากสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ยังมีจำนวนจำกัดไม่
เพียงพอต่อความต้องการของหน่วยงานห้องสมุด และนอกจากนี้ห้องสมุดโรงเรียนส่วนใหญ่ยังไม่

สามารถจะบรรจุผู้สำเร็จวิชาบรรณารักษศาสตร์เข้าทำงานโดยไม่ต้องสอนวิชาอื่น เนื่องจาก

โรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของไทยโดยทั่วไปนั้นยังขาดแคลนครูอยู่เป็นจำนวนมาก

เมื่อเป็นเช่นนี้ การที่จะบรรจุครูบรรณารักษะระดับปริญญาตรีในโรงเรียนทั้งกลางจึงเป็นสิ่งที่ทำได้ยาก

เพราะทางโรงเรียนแต่ละแห่งย่อมต้องการบรรจุครูสอนวิชาทั่วไปให้เพียงพอที่สุดเท่าที่จะทำได้ (ณรงค์ ป๋อณูปมา 2518 : 8) ด้วยเหตุผลดังกล่าวแล้วจึงทำให้ของสมุดโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของไทยขาดแคลนบรรณารักษศาสตร์สำเร็จวิชาบรรณารักษศาสตร์มาปฏิบัติงานของสมุดโรงเรียน

ในต่างประเทศก็ประสบปัญหาการขาดแคลนบรรณารักษ์ของสมุดโรงเรียนเช่นกัน สถานการณ์การศึกษาในต่างประเทศหลายแห่งได้จัดให้มีหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ขึ้นในระดับฝึกหัดครู และวิทยาลัยวิชาการศึกษา ถึงแม้ว่าการจัดการศึกษาทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับนี้มีบุคคลสำคัญในสถานศึกษาไม่เห็นด้วย แต่ก็มีจำนวนไม่น้อยที่เห็นว่าเป็นการช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนบรรณารักษ์ของสมุดโรงเรียน (ไข่มุกด์ มลิณะ เลข 2508 : 54)

ในประเทศไทย กรมการฝึกหัดครู สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าวและได้เล็งเห็นความสำคัญของวิชาบรรณารักษศาสตร์ จึงได้จัดหลักสูตรประกาศนียบัตรครูบรรณารักษ์ใช้เวลาเรียนหนึ่งปี ขึ้นที่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ในปีการศึกษา 2510 เพื่อผลิตครูบรรณารักษ์ให้แก่โรงเรียนประถมศึกษา แต่ต้องยกเลิกไปในปี พ.ศ. 2514 เพราะเมื่อผู้เรียนสำเร็จการศึกษาแล้วไม่มีโอกาสศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์และทางกรมสามัญศึกษาไม่มีอัตราจ้าง ต่อมาวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยาได้เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกและวิชาโทในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2515 วิทยาลัยครูนครราชสีมาได้เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกและวิชาโทในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับชั้นสูงในปี พ.ศ. 2516 และวิทยาลัยครูอื่น ๆ ก็ได้เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกและวิชาโทในระดับเดียวกันอีกหลายแห่ง (สุชุม เฉลยทรัพย์ 2519 : 31)

ในปีการศึกษา 2517 วิทยาลัยครูในสังกัดกรมการฝึกหัดครูซึ่งได้เปิดสอนในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาและประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงได้รับอนุมัติให้เปิดสอนถึงระดับปริญญาตรี ในช่วงนั้นเป็นระยะที่มีการปรับปรุงการศึกษาทุกระดับซึ่งรวมทั้งการฝึกหัดครูด้วย ดังนั้นในปีการศึกษา 2517 - 2518 กรมการฝึกหัดครูจึงให้มีการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู 2520 : 1) หลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่กำหนดให้แบ่งการเรียนการสอนออกเป็น

สองระดับ กล่าวคือ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงซึ่งเป็นการศึกษาในช่วงแรก และระดับปริญญาตรีซึ่งเป็นการศึกษาในช่วงที่สอง แต่ละระดับเป็นการศึกษาแบบเบ็ดเสร็จที่สามารถออกไปประกอบอาชีพได้และศึกษาในระดับสูงขึ้นไปได้ตามเกณฑ์กำหนด ในแต่ละระดับใช้เวลาเรียนไม่น้อยกว่าสี่ภาคเรียน และเริ่มใช้หลักสูตรใหม่ตั้งแต่ปีการศึกษา 2519 เป็นต้นมา (กรมการฝึกหัดครู 2520 : 8) จากการปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูครั้งนี้ทำให้หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ที่เคยเปิดสอนเป็นวิชาเอกและวิชาโทในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงในวิทยาลัยครูต่าง ๆ ได้รับการปรับปรุงควบคู่กัน

เนื่องจากวิทยาลัยครูทุกแห่งต้องใช้หลักสูตรกลาง กรมการฝึกหัดครูจึงมีนโยบายให้วิทยาลัยครูทุกแห่งรับผิดชอบโดยตรงต่อการพัฒนาหลักสูตร ซึ่งกระทำได้โดยให้อาจารย์จากวิทยาลัยครูเป็นตัวแทนในคณะกรรมการหรืออนุกรรมการร่างหลักสูตรในสาขาวิชาต่าง ๆ แล้วเสนอสภาการฝึกหัดครู ในขณะที่ใช้หลักสูตรนี้อยู่หากปรากฏว่ามีรายวิชาใดไม่เหมาะสมหรือต้องการเพิ่มรายวิชาใดที่เห็นว่ามีความจำเป็นและมีความจำเป็นที่จะปรับปรุงหรือรายวิชาเพิ่มเติมนั้นเสนอให้สภาการฝึกหัดครูอนุมัติ (กรมการฝึกหัดครู 2519 : 21) นโยบายดังกล่าวจึงยอมเอื้อในการปรับปรุงหลักสูตรถ้าหากว่าหลักสูตรนั้นไม่เหมาะสมหรือไม่สนองตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้

การที่จะทราบว่าหลักสูตรนั้นบรรลุถึงเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้หรือไม่ก็ต้องอาศัยการประเมินผลหลักสูตร เพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับความมุ่งหมาย การวางแผนโครงสร้างและรูปแบบของหลักสูตร ตลอดจนการนำหลักสูตรนั้นไปใช้ว่าเป็นไปในทางที่ถูกต้องหรือไม่ (ทิพนา เชนมณี 2519 : 4) ซึ่งการประเมินผลหลักสูตรจะช่วยในการปรับปรุงหลักสูตรได้ทันทีในแง่ของกระบวนการสอน (ยุพา อุดมศักดิ์ 2515 : 30 - 31) และการที่จะปรับปรุงหลักสูตรให้ดีขึ้นในขณะที่หลักสูตรนั้นยังอยู่ในชั้นทดลองหรือยังเหลวตัวอยู่นับว่าสำคัญอย่างยิ่ง (กมล สุกประเสริฐ 2518 : 19 - 20) แต่การประเมินผลหลักสูตรนั้นจะต้องใช้วิธีการหลาย ๆ วิธีควบคู่กันไป ทั้งขึ้นอยู่กับความต้องการ ความสามารถของผู้วิจัย เครื่องมือ กำลังเงิน และองค์ประกอบอื่น ๆ

(Bangkok Institute for Child Study. 1968 : 8)

วิธีการที่จะนำมาพิจารณาในการประเมินผลหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตรวิธีหนึ่งก็คือ

- ✓ การศึกษาปัญหาในการสอนและความคิดเห็นเกี่ยวกับการสอนของครู (Association for Supervision and Curriculum Improvement. 1957 : 57) ผู้วิจัยจึงได้นำวิธีการนี้มาศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 และวิทยาลัยครูหลายแห่งที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงตามหลักสูตรนี้ กล่าวคือ วิทยาลัยครูที่เปิดสอนในปีการศึกษา 2519 ได้แก่วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม วิทยาลัยครูอุดรดิตถ์ วิทยาลัยครูเพชรบุรี และวิทยาลัยครู นครศรีธรรมราช ในปีการศึกษา 2520 วิทยาลัยครูจันทระเกษม วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูเทพสตรี และวิทยาลัยครูสงขลา ได้เปิดสอนวิชาเพิ่มขึ้น (กรมการฝึกหัดครู 2521 : 28 - 29) การวิจัยครั้งนี้จะเป็นกระบวนการอย่างหนึ่งที่จะนำไปพิจารณาประกอบการประเมินผลหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ ทั้งนี้เพื่อจะได้จัดการศึกษาทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ในการผลิตบุคลากรที่จะดำเนินงานห้องสมุดในระดับนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ✓

ความมุ่งหมายของการค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในด้านความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลของแต่ละรายวิชา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์กับนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในด้านความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผล
2. เป็นแนวทางให้กรรมการฝึกหัดครู และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำผลการวิจัยไปใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร และการเรียนการสอนในโอกาสต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ในการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาจากอาจารย์ผู้สอนวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ในระดับประกาศนียบัตร การศึกษาระดับสูง และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ที่กำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่สอง ในวิทยาลัยครูที่เปิดสอน 11 แห่งคือ

1.1	วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	กรุงเทพมหานคร
1.2	วิทยาลัยครูจันทระเกษม	กรุงเทพมหานคร
1.3	วิทยาลัยครูสงขลา	สงขลา
1.4	วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช	นครศรีธรรมราช
1.5	วิทยาลัยครูเพชรบุรี	เพชรบุรี
1.6	วิทยาลัยครูนครปฐม	นครปฐม
1.7	วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา	พระนครศรีอยุธยา
1.8	วิทยาลัยครูนครราชสีมา	นครราชสีมา
1.9	วิทยาลัยครูเทพสตรี	ลพบุรี
1.10	วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม	พิษณุโลก
1.11	วิทยาลัยครูอุตรดิตถ์	อุตรดิตถ์

2. หลักสูตรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้คือ หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 มีทฤษฎีวิชา ได้แก่

บรรณ. 211	บริการอ้างอิงเบื้องต้น	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง
บรรณ. 212	บริการของห้องสมุด	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง
บรรณ. 221	งานเทคนิคของห้องสมุด	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง
บรรณ. 222	การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง
บรรณ. 223	การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	4 หน่วยกิต	4 ชั่วโมง
บรรณ. 271	ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง

คำจำกัดความศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึงความคิด ความรู้สึกเฉพาะตัวบุคคลที่ตอบสนองคำถามในแบบสอบถามนี้ โดยวินิจฉัยไม่ได้ว่าถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี
2. ปัญหา หมายถึงปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาชั้นสูง ทั้งในแง่ความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียน การสอน และการประเมินผล

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

ในการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร
วิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงาน
วิจัยที่เกี่ยวข้องกันคือ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตร และงาน
วิจัยที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์

เอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรและการประเมินผลหลักสูตร

หลักสูตรคือแผนของการเรียนการสอนซึ่งประกอบด้วยส่วนต่าง ๆ ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายของการศึกษาหรืออันปลายของการเรียนรู้ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ซึ่งกำหนดไว้ในพฤติกรรมที่วัดได้
2. วิธีการเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายตามที่กำหนดไว้ ซึ่งหมายถึงการคัดเลือก จัดรวบรวม และเรียบเรียงเนื้อหาประสบการณ์เพื่อให้เกิดผลตามความมุ่งหมาย
3. การประเมินผล หมายถึงการกำหนดเกณฑ์วิธีการจัดและการประเมินค่า

(ยุพา อุดมศักดิ์ 2515 : ๒๓)

ในการสร้างหลักสูตรจะต้องคำนึงถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน ซึ่งประกอบด้วยเนื้อหาวิชา อุปกรณ์การเรียนการสอน วิธีสอน และประเมินผลการสอนว่า ผู้เรียนบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่วางไว้เพียงใด (พจน์ สะเพียรชัย 2514 : 71 - 78) หลักสูตรที่สร้างขึ้นแล้วย่อมต้องมีการปรับปรุงเพื่อให้เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เป็นอยู่และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคมในขณะนั้น (ช่าง บัณฑิต 2504 : 196)

แมคเนล ได้กล่าวว่า จุดมุ่งหมายอย่างหนึ่งในการสร้างหลักสูตร ก็คือต้องจัดให้เหมาะสมกับสังคมและในขณะเดียวกันต้องจัดให้เหมาะสมกับอนาคตด้วย วิธีการก็คือจะต้องสังเกตสิ่งที่เกิดขึ้นในสังคมแล้วนำมาปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมโดยการวิจัยข้อผิดพลาดต่าง ๆ (MacNeil.

เกรย์ ได้วิจัยพบว่าหลักสูตรการศึกษาของไทยไม่ได้นองความต้องการของสังคม หลักสูตรขาดความต่อเนื่องและไม่สัมพันธ์กัน หลักสูตรมีความมุ่งหมายสูงเกินไปยากที่จะเขียนเป็นข้อเฉพาะเจาะจงออกมาได้ (Gray. 1971 : 253 - 258)

เบกส์ ได้ศึกษารายวิชาในหลักสูตรการฝึกหัดครูของสหรัฐอเมริกา พบว่าหลักสูตรการฝึกหัดครูของสหรัฐอเมริกามีความมุ่งหมายเพื่อที่จะพัฒนาทัศนคติและสมรรถภาพ ซึ่งคาดว่าจะเกิดผลในการเรียนการสอน ความมุ่งหมายที่สำคัญก็คือให้ครูเรียนที่จะไปเป็นครูในอนาคตที่มีทัศนคติมีความสามารถ และมีวิธีการที่ดี (Beggs. 1965 : 35 - 36)

ในการวางหลักสูตร ไม่มีหลักสูตรใดที่จะวางไว้อย่างสมบูรณ์โดยไม่ต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลง เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปหลักสูตร ก็ย่อมต้องเปลี่ยนแปลงไปตามความต้องการของสังคม เมื่อเป็นเช่นนี้การประเมินผลหลักสูตร เป็นระยะ ๆ จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง (กมล สุคประเสริฐ 2512 : 19 - 20) ในการที่จะพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับความต้องการของสังคมนั้นจะต้องมีการตรวจสอบและประเมินผลหลักสูตรอยู่เสมอว่ากิจกรรมหรือประสบการณ์ใดไม่สนองความมุ่งหมายที่วางไว้ก็ปรับปรุงในส่วนที่ไม่สนองนั้นโดยไม่จำเป็นต้องรอถึง 10 - 15 ปี แล้วปรับปรุงใหม่หมด ทุกลักษณะดังที่เคยปฏิบัติมา (วิชชัย ชัยจิรนาบาล 2520 : 24 - 25)

การประเมินผลหลักสูตร เป็นการหาคำตอบว่าหลักสูตรสัมฤทธิ์ผลตามที่กำหนดไว้ในความมุ่งหมายหรือไม่มากน้อยเพียงใดและอะไรเป็นสาเหตุ ความพยายามที่จะค้นพบว่าอะไรเป็นสาเหตุนี้เองทำให้การประเมินผลหลักสูตร กินขอบเขตกว้างขวางมาก หลักสูตรไม่สัมฤทธิ์ผลอาจเป็นเพราะตั้งความมุ่งหมายสูงเกินไป หรือเพราะตั้งความมุ่งหมายไว้มากเกินไปปฏิบัติไม่สมารถจะดำเนินการให้บรรลุตามนั้นได้ทุกประการ หรืออาจเป็นเพราะเลือกเนื้อหาประสบการณ์ไม่สัมพันธ์กับความมุ่งหมาย ครูสอนไม่เป็น หรือโรงเรียนขาดอุปกรณ์การสอน เป็นต้น (สุมิตร คุณานุภกร 2518 : 7)

กมล สุคประเสริฐ กล่าวถึงการประเมินผลหลักสูตรว่า การประเมินผลหลักสูตรหมายถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนซึ่งเป็นการวัดผลผลิต วัตถุประสงค์และวิธีดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งเป็นการวัดการดำเนินงาน และวัดคุณตัวโปรแกรม อุปกรณ์การสอน ตัวครู เป็นต้น ซึ่งเป็นการวัดองค์ประกอบ (กมล สุคประเสริฐ 2512 : 19 - 26)

ในการประเมินผลหลักสูตรอาจทำได้หลายระยะและหลายวิธี ทิศนา แชนมณี กล่าวว่า การประเมินผลหลักสูตรอาจทำได้สองระยะคือ

1. เมื่อสร้างหลักสูตรเสร็จแล้ว ผู้สร้างควรประเมินผลหลักสูตรที่สร้างเสร็จลงไปในัน ว่าดีหรือไม่เพียงใด

2. หลังจากการนำหลักสูตรที่สร้างเสร็จไปทดลองใช้ระยะหนึ่ง ควรประเมินผลว่า หลักสูตรที่ใช้ไปนั้นให้ผลเพียงใด (ทิศนา แชนมณี 2519 : 15)

ยุพา อุดมศักดิ์ ได้กล่าวถึงวิธีการประเมินผลหลักสูตรว่า วิธีการประเมินผลหลักสูตร ที่นิยมใช้กันมีสองวิธีคือ

1. ประเมินผลหลักสูตรในระยะปัจจุบัน โดยพิจารณาจากหลักฐานที่แสดงให้เห็นผล จากการเรียนรู้ ซึ่งอาจจะวัดจากพฤติกรรม การเรียนของนักเรียน และวัดจากพฤติกรรมประกอบอื่น ๆ ที่สัมพันธ์กับการเรียนการสอน

2. การประเมินผลหลักสูตรในระยะภายหลังจากการสำเร็จการศึกษาไปแล้ว โดยติดตามผลว่า ผู้สำเร็จการศึกษาไปแล้วได้ใช้ความรู้ที่เรียนมามากน้อยเพียงใด (ยุพา อุดมศักดิ์ 2515 : 30 - 31)

จากรายงานของสถาบันแห่งชาติสำหรับคนคว่ำร้องเด็ก (Bangkok Institute for Child Study. 1969 - 8) ได้สรุปวิธีประเมินผลหลักสูตรไว้ว่า การประเมินหลักสูตรทำได้สามวิธี คือ

1. ประเมินผลจากโครงสร้างของหลักสูตร
2. ประเมินผลจากกระบวนการในการใช้หลักสูตร
3. ประเมินผลจากผลของการใช้หลักสูตร

คณะกรรมการนิเทศการศึกษาและปรับปรุงหลักสูตรของสมาคมการศึกษาอเมริกัน

(Association for Supervision and Curriculum Improvement. 1957 : 57)

ได้เสนอว่า การสำรวจบทบาทของโรงเรียนก็คือ การสำรวจปัญหาในการสอนและความคิดเห็นของครู เกี่ยวกับการสอนก็ล้วนเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะนำมาประกอบการประเมินผลหลักสูตร และปรับปรุงหลักสูตร เพราะครูเป็นผู้ใช้หลักสูตร โดยตรงนั่นเอง

งานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตร และการเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์

ในการจัดการศึกษาทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับฝึกหัดครูนั้น ไข่มุกด์ มิลินทะเลข ได้เสนอแนะไว้ว่า ถ้าได้มีการปรับปรุงการเรียนการสอนและหลักสูตรให้เหมาะสมยิ่งขึ้นแล้ว จะเป็นการพัฒนาวิชาให้กว้างขวางและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หลักสูตรควรจัดให้เหมาะสมกับ ความต้องการและสอดคล้องกับเวลา และควรให้โอกาสนักศึกษาได้มีแบบฝึกหัดการใช้ห้องสมุดและ ฝึกงานด้านปฏิบัติด้วย ควรมีสถานที่เฉพาะสำหรับใช้สอน ควรเตรียมอุปกรณ์การสอน เครื่องมือ เครื่องใช้และตำราประกอบการเรียนการสอนให้พร้อมด้วย (ไข่มุกด์ มิลินทะเลข 2508 :

181 - 182)

ในด้านหลักสูตร และกระบวนการเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ประสานสุข สุวรรณประทีป ได้เสนอแนะว่า ควรปรับปรุงหลักสูตร โดยกำหนดความมุ่งหมายและจัดรายวิชา ทาง ๆ เสียใหม่ ส่วนวิธีสอนนั้นควรฝึกภาคปฏิบัติและการศึกษานอกสถานที่ควบคู่กับการสอนภาค ทฤษฎีและจะต้องให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตร อุปกรณ์การสอนที่จำเป็นจะต้องจัดทำให้ พร้อม ควรส่งเสริมการผลิตและแลกเปลี่ยนเอกสารทางบรรณารักษศาสตร์ให้มากขึ้น (ประสานสุข สุวรรณประทีป 2516 : 148 - 160)

จากข้อเสนอแนะดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่าในการจัดการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์นั้น จะต้องเตรียมอุปกรณ์การสอนและเครื่องมือเครื่องใช้ ตลอดจนการเตรียมตำราประกอบการเรียน การสอนให้พร้อม ทางด้านกระบวนการเรียนการสอนก็ควรให้มีการฝึกภาคปฏิบัติควบคู่กับภาคทฤษฎี

★ ★ หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ของสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ที่เปิดสอน ได้มีผู้ศึกษาและ ประเมินผลหลักสูตรดังนี้

2516 หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ (วิชาโท) ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง นั้นหา วิฑูรย์ศักดิ์ ใจวิชัย เมื่อปี 2516 พบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสมดีแล้ว เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และสามารถยืดหยุ่นตอบปัญหา ความแตกต่างระหว่างบุคคล พร้อมทั้งช่วยส่งเสริมความเจริญงอกงามในด้านต่าง ๆ สนอง ความต้องการของผู้เรียน แต่เนื้อหาไม่สัมพันธ์กับวุฒิและประสบการณ์เดิมของผู้เรียนและมีความ

ซ้ำซากกันมาก เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละรายวิชาควรเพิ่มเวลาขึ้นอีกเล็กน้อย และเนื่องจากความชำนาญของเนื้อหาวิชาอาจารย์ผู้สอนจึงต้องเพิ่มเนื้อหาใหม่ (เนื้อหา วิทูลิซัคคิ

2516 : 53 - 57)

* ๖ หลักสูตรวิชาการไซของสมุค (L.Sc.101) ในระดับปริญญาตรีของวิทยาลัยวิชาการศึกษา บุญศรี ไพรัตน์ ได้วิจัยพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสมอยู่แล้ว เนื้อหาของหลักสูตรเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ซึ่งสามารถสนองความสนใจ ความต้องการ และปัญหาของผู้เรียนได้ เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่เหมาะสมกับเนื้อหาวิชา ควรเพิ่มอัตราเวลาเรียนขึ้นอีก วิธีสอนที่ผู้สอนใช้มากที่สุดคือการบรรยาย มีการใช้อุปกรณ์การสอนเป็นบางเรื่อง ในการทดสอบผู้สอนคำนึงถึงความมุ่งหมายปานกลาง (บุญศรี ไพรัตน์ 2516 : 45 - 52)

๕๕ หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มาลินี ประเสริฐวงศ์ ได้วิจัยพบว่า ความมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสมอยู่แล้ว เนื้อหาของหลักสูตรสอดคล้องกับความมุ่งหมาย เวลาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรเหมาะสมอยู่แล้ว วิธีสอนที่ผู้สอนนิยมใช้กันมากคือการบรรยาย นอกจากนั้นสอนโดยให้ผู้เรียนค้นคว้า ทำรายงาน เสนอรายงาน และทำแบบฝึกหัด การใช้อุปกรณ์การสอนใช้กันเป็นบางเรื่องตามความเหมาะสม ในการประเมินผลผู้สอนจะคำนึงถึงความมุ่งหมายของหลักสูตร (มาลินี ประเสริฐวงศ์ 2518 : 86 - 90)

จากผลการวิจัยข้างต้นนี้แสดงว่าความมุ่งหมายของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ของสถาบันต่าง ๆ เหมาะสมอยู่แล้ว

ในการติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาและการฝึกอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ ได้มีผู้วิจัยและปรากฏผลการวิจัยดังนี้

ทัศนีย์ ทองศิริ ได้วิจัยประสิทธิภาพของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2513 - 2518 ผลการวิจัยปรากฏว่าภายหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว บัณฑิตส่วนใหญ่ได้เข้ารับราชการในหอสมุดวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย รองลงมาได้แก่อำเภอหอสมุดโรงเรียนและหอสมุดเฉพาะ วิชาที่บัณฑิตนำไปใช้ประโยชน์ส่วนใหญ่เป็นวิชาด้านเทคนิคและบริการ ปัญหาที่บัณฑิตประสบในการปฏิบัติงานเป็นปัญหาเกี่ยวกับหอสมุดในเรื่องหนังสือและวัสดุการอ่าน อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เกี่ยวกับความเห็นต่อการดำเนินงาน

ของภาควิชา บัณฑิตส่วนใหญ่มีความต้องการให้ภาควิชาดำเนินการด้านวิชาการมากที่สุด คือเพิ่ม การสอนวิชาการจัดหมู่หนังสือระบบหอสมุดรัฐสภาอเมริกัน นอกจากนี้ในด้านการบริการบัณฑิตต้องการ ให้ภาควิชาทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการ เผยแพร่ข่าวสารทางวิชาการให้แก่นักศึกษาเก่า เช่น จัดทำเอกสารบรรณารักษศาสตร์ออกเป็นประจำ และเพิ่มการประชาสัมพันธ์กิจกรรมของภาควิชา โดยเฉพาะด้านวิชาการแก่นักศึกษาเก่า นอกจากนี้ยังได้เสนอแนะว่าภาควิชาควรสนับสนุนให้ อาจารย์ประจำได้มีโอกาสศึกษาต่อ ทุนงาน และฝึกงานทางบรรณารักษศาสตร์ทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนให้ความร่วมมือกับสำนักหอสมุดในการสร้างและรวบรวมหนังสือและวัสดุสิ่งพิมพ์ทาง บรรณารักษศาสตร์ เพื่อเป็นการส่งเสริมประสิทธิภาพด้านการสอน การวิจัย การบริการวิชาการ แก่ชุมชน และสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ดียิ่งขึ้น (ทัศนีย์ ทองศิริ 2521 : ๑ - ๑)

ลลิตา กิติประสาร ได้วิจัยเรื่องการศึกษาติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จปริญญา การศึกษามหาบัณฑิตวิชาบรรณารักษศาสตร์และผู้นำเจ้าประจำภาคนี้บัตรวิชาการศึกษาชั้นสูงวิชาเฉพาะ บรรณารักษศาสตร์ จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปีการศึกษา 2508 - 2516 ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง กับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์และปัญหาในการ เรียนการสอนซึ่งเป็นข้อเสนอแนะของผู้สำเร็จ การศึกษาทั้งสองระดับได้แก่ ควรเพิ่มวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพบรรณารักษ์ เช่น การประชาสัมพันธ์ วิชาการรักษาและซ่อมหนังสือ วิชาการใช้เครื่องจักรกลต่าง ๆ ในห้องสมุด ตลอดจนวิชาการจัดสอนผู้มาฝึกอบรมผู้ที่จะเป็นบรรณารักษ์และผู้ที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งควรเพิ่มเนื้อหา หลักสูตรวิชาต่าง ๆ ได้แก่วิชาการบริหารงานห้องสมุด ตลอดจนวิชาการจัดหมู่หนังสือและ ทำบัตรรายการ วิทยาลัยควรจัดบริการข่าวสารเกี่ยวกับงานบรรณารักษ์ เผยแพร่วิทยาการใหม่ ๆ ที่บรรณารักษ์ควรทราบ เผยแพร่ผลของการสัมมนาและรายงานเกี่ยวกับการแก้ปัญหาในการ ดำเนิน งานห้องสมุดของนิสิตที่เรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ และวิทยาลัยควรจัดฝึกอบรมเพิ่มเติมด้วย (ลลิตา กิติประสาร 2518 : 150)

ณรงค์ ป้อมบุปผา ได้วิจัยเรื่องการศึกษาเพื่อติดตามผลการฝึกอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์ สำหรับห้องสมุดโรงเรียน ซึ่งจัดโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ระหว่างปีการอบรม 2513 - 2517 ผลการวิจัยปรากฏว่าเมื่อผู้รับการอบรมกลับไปทำงานแล้วส่วนใหญ่มีโอกาสปฏิบัติหน้าที่

บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน นำความรู้และทักษะที่ได้จากการอบรมไปใช้ตามลำดับมากขึ้น
ตามลำดับคือ หมวดการเลือกหนังสือ หมวดการบริหารงานห้องสมุด หมวดการดำเนินงานห้องสมุด
โรงเรียน หมวดการจัดหมู่หนังสือและทำบัตรรายการ หมวดการสอนให้นักเรียนรู้จักใช้ห้องสมุด
และหมวดบริการตอบคำถาม ด้านความคิดเห็นที่มีต่อการจัดอบรม ผู้รับการอบรมเห็นว่า มีประโยชน์
ต่อการปฏิบัติงานห้องสมุดและเห็นว่าการจัดอบรมส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี (ณรงค์ ป๋อมนุปลา
2518 : บทคัดย่อ)

จรี อุตกรัตน์ ได้ประเมินผลการฝึกอบรมบรรณารักษ์ห้องสมุดเฉพาะของสมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2512 - 2519 ผลการวิจัยบางตอนปรากฏว่า ผู้ผ่านการอบรม
ได้นำความรู้และทักษะจากการอบรมไปใช้ประโยชน์ในการปฏิบัติงานมากขึ้นต่างกันไป โดยเฉลี่ย
ผู้ผ่านการอบรมนำความรู้และทักษะในหมวดวิชาการจัดหมู่และทำบัตรรายการ ไปใช้ในการปฏิบัติงาน
มาก และนำความรู้ในหมวดวิชาหนังสืออ้างอิงและการบริการตอบคำถามไปใช้ในการปฏิบัติงานน้อย
ปัญหาที่ประสบในการปฏิบัติงานคือมีความสับสนในการนำความรู้จากการอบรมไปปฏิบัติงาน มีปัญหา
กับผู้บังคับบัญชา เพื่อนร่วมงาน และชาดงประมาณ ผู้ผ่านการอบรมเสนอให้สมาคมปรับปรุง
สถานที่การอบรม หลักสูตรการอบรม เพิ่มเวลาการสอนภาคปฏิบัติ จัดพิมพ์เอกสารประกอบ
การสอนที่สมบูรณ์ วิทยากรเสนอแนะให้สมาคมกำหนดมาตรฐานในการรับสมัครผู้เข้ารับการอบรม
ให้มีความรู้ระดับเดียวกัน ปรับปรุงหลักสูตรให้มีวิชาเลือกมากขึ้น เสนอให้สมาคม หาอุปกรณ์
โสตทัศนวัสดุมาประกอบการสอน และเสนอให้สมาคมจัดทำตำรามาตรฐาน เพื่อให้ผู้เข้ารับ
การฝึกอบรมได้ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานต่อไป (จรี อุตกรัตน์ 2521 : ง - ฉ)

จากการวิจัยเพื่อติดตามผลการศึกษาและการฝึกอบรมทางบรรณารักษศาสตร์ดังกล่าว
แสดงว่าผู้สำเร็จการศึกษาและผู้ผ่านการฝึกอบรมได้นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้สำเร็จ
การศึกษาและผู้ผ่านการฝึกอบรมได้เสนอแนะให้สถาบันการศึกษาและสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย
สร้าง รวบรวม และผลิตหนังสือและเอกสารทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ให้มากขึ้น

ในต่างประเทศได้มีผู้วิจัยเกี่ยวกับการจัดการศึกษา การฝึกอบรมทางวิชาบรรณารักษศาสตร์
ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการวิจัยครั้งนี้คือ

โครวี ไคส์ารวโครงการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับปริญญาโทของวิทยาลัยแห่งเมืองเอดินเบอเร (Edinboro) มลรัฐเพนซิลวาเนีย (Pennsylvania) พบว่านักศึกษา นำความรู้ที่ได้รับจากวิทยาลัยว่าสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้เพียงใด เพื่อที่จะใช้เป็น แนวในการปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน จากการวิจัยผู้วิจัยได้เสนอว่าควรมีการปรับปรุง หลักสูตรให้ทันสมัย และได้เสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนว่านักศึกษาควรได้รับการฝึกทักษะ ในภาคปฏิบัติให้มากและควบคู่กับการเรียนภาคทฤษฎี ควรเพิ่มการฝึกในวิชาที่เกี่ยวกับการเลือก วัสดุห้องสมุด การจัดซื้อ การผลิต และการออกแบบสิ่งพิมพ์ประเภทต่าง ๆ และให้ผู้เรียนได้ ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับการนำเครื่องมือและเทคนิคใหม่ ๆ เข้ามาใช้ในการดำเนินงานห้องสมุด (Crowe. 1974 : 489 A)

ดอร์เซตต์ ได้วิจัยเกี่ยวกับโครงการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ฝ่ายเทคนิคของห้องสมุดต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา ผลการวิจัยพบว่า โครงการนี้ช่วยปรับปรุงสมรรถภาพของเจ้าหน้าที่ห้องสมุด ให้สูงขึ้น และช่วยให้เจ้าหน้าที่ห้องสมุดสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในด้านหลักสูตร และเวลาที่ใช้อบรมภาคปฏิบัตินั้นเหมาะสม แต่ภาคทฤษฎีนั้นยังขาดความเหมาะสมระหว่างความรู้ ทางภาคทฤษฎี ความรู้พื้นฐาน และการฝึกงาน (Dorsett. 1973 : 3684 A)

แซเชิร์ต และ สเตอร์ซาร์ ได้ประเมินผลการอบรมบรรณารักษ์ของสมาคมห้องสมุดเฉพาะ ของอเมริกัน ซึ่งจัดขึ้นที่เมืองมอนทรีล (Montreal) ในปี ค.ศ. 1969 ผลการวิจัยพบว่า เนื้อหาที่จัดอบรมมีความเหมาะสมแต่กว้างเกินไป ควรปรับปรุงให้แคบลงและมีรายละเอียดลึกซึ้งขึ้น ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่มีความพอใจในอุปกรณ์การสอนที่ใช้ในการอบรม (Zachert and Stursa. 1969 : 616 - 617)

สำหรับปัญหาในการจัดการศึกษาและการฝึกอบรมทางบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย ได้มีผู้วิจัยและสรุปปัญหาไว้ดังนี้

บรรจง จันทระ ได้วิจัยเรื่องมาตรฐานการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ในประเทศไทย (Proposed Standard for Education for Librarianship in Thailand) ผลการวิจัยปรากฏว่าสถาบันการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ทุกแห่งในประเทศไทยมีปัญหาและ

อุปสรรคที่สำคัญคือ การจัดดำเนินงานไม่ดี ขาดการสนับสนุนค่านงบประมาณจากรัฐบาล จำนวน
 ผู้สอนไม่เพียงพอและขาดแคลนอุปกรณ์การสันทัดที่มีคุณภาพ. (Banchong Chantresa, 1974 :
 Abstract)

สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย (Thai Library Association. 1972 : 128)
 ได้สรุปปัญหาที่เกี่ยวข้องและกระทบกระเทือนต่อการจัดการศึกษาและหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ใน
 ประเทศไทยไว้ว่า ปัญหาที่ประสบกันในสถาบันที่มีการสอนวิชานี้คือ จำนวนอาจารย์ผู้สอนมีไม่
 เพียงพอ บรรณารักษศาสตร์รับผิดชอบในงานสอนและห้องสมุด หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์หนัก
 เกินไป ขาดแคลนวารสารทางบรรณารักษศาสตร์ นักศึกษาส่วนใหญ่มีปัญหาในการอ่านตำรา
 ภาษาอังกฤษ และหลังจากสำเร็จการศึกษาแล้ว นักศึกษาส่วนมากคอยเปลี่ยนงานอยู่เสมอเพื่อ
 ให้ได้งานที่มีตำแหน่งดีกว่าเดิม

วิธีดำเนินการ

1. แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ใช้กลุ่มตัวอย่างจากวิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ เป็นวิชาเอก ในปีการศึกษา 2520 - 2521 รวม 11 แห่ง คือ วิทยาลัยครูจันทระ เกษม วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา วิทยาลัยครูสงขลา วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช วิทยาลัยครู เพชรบุรี วิทยาลัยครูนครปฐม วิทยาลัยครูพระนครศรีอยุธยา วิทยาลัยครูนครราชสีมา วิทยาลัยครู เทพสตรี วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม และวิทยาลัยครูอุตรดิตถ์

ในการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ได้ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จำนวน กลุ่มตัวอย่างดังนี้

1.1 อาจารย์ 40 คน

1.2 นักศึกษา 320 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม โดยใช้สอบถามความคิดเห็น และปัญหาในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.ศ.ชั้นสูง ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาต่าง ๆ คือ

2.2.1 บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

2.2.2 บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

2.2.3 บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

2.2.4 บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด

2.2.5 บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

2.2.6 บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน การประเมินผล และปัญหาของแต่ละรายวิชา
ตามหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์

2.2 แบบสอบถามที่สร้างขึ้น เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีการของ ดีเคิร์ท (Best, 1959 : 159) สำหรับใช้สอบถามความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับหลักสูตร แบบสอบถามปลายเปิดสำหรับสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบ และแบบสอบถามแบบเลือกตอบสำหรับใช้สอบถามเกี่ยวกับปัญหา

2.3 ในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง แนวการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง ศึกษาวิธีการวิจัยและแบบสอบถามของงานวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตรงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรและการฝึกอบรมทางวิชาบรรณารักษศาสตร์

เมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จแล้ว ให้นำไปทดลองใช้กับนักศึกษาและอาจารย์ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ในวิทยาลัยครูจันทระเกษม และวิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช และปรับปรุงแบบสอบถามก่อนที่จะนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล

3. วิธีการในการรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยครูในส่วนกลาง ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความร่วมมือจากอาจารย์หัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ในการเก็บข้อมูล โดยนำแบบสอบถามไปส่งและรับคืนจากอาจารย์หัวหน้าภาควิชา ทั้งนี้อาจารย์หัวหน้าภาควิชาได้ให้ความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามและเก็บแบบสอบถามกลับคืน

การเก็บข้อมูลจากวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยได้ส่งและรับคืนแบบสอบถามจากหัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ โดยขอความร่วมมือจากหัวหน้าภาควิชาในการแจกแบบสอบถามและรวบรวมแบบสอบถามกลับคืน

แบบสอบถามที่ส่งไปเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 360 ฉบับ เป็นแบบสอบถามสำหรับ
อาจารย์ 40 ฉบับ แบบสอบถามสำหรับนักศึกษา 320 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามคืน 317 ฉบับ
เป็นแบบสอบถามจากอาจารย์ 36 ฉบับ และแบบสอบถามจากนักศึกษา 281 ฉบับ แบบสอบถาม
ที่ได้รับคืนจากอาจารย์คิดเป็นร้อยละ 90.00 แบบสอบถามที่ได้รับจากนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ
87.81

4. วิธีจัดการกับข้อมูล

4.1 แจกแจงความถี่ของคำตอบจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนด

ค่าไวกอร์ค	คือ
น้อยที่สุด	มีค่าเท่ากับ 1
ค่อนข้างน้อย	มีค่าเท่ากับ 2
ปานกลาง	มีค่าเท่ากับ 3
ค่อนข้างมาก	มีค่าเท่ากับ 4
มากที่สุด	มีค่าเท่ากับ 5

4.2 หากเฉลี่ยของคำตอบจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่าไปแปลผล โดย ใช้อัตราการแปลผลดังนี้

1.00 - 1.49	หมายความว่า น้อยที่สุด
1.50 - 2.49	หมายความว่า ค่อนข้างน้อย
2.50 - 3.49	หมายความว่า ปานกลาง
3.50 - 4.49	หมายความว่า ค่อนข้างมาก
4.50 - 5.00	หมายความว่า มากที่สุด

4.3 แจกแจงความถี่ของคำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถามแบบ เลือกตอบเพื่อหาค่าร้อยละ

4.4 เปรียบเทียบความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม โดยใช้อัตราส่วนวิกฤต (Critical ratio) Z - test

4.5 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.5.1 การหาค่าเฉลี่ยของคำตอบจากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า

ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนน

N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

4.5.2 การหาร้อยละของคำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิด และแบบสอบถาม

เลือกตอบ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

4.5.3 การเปรียบเทียบความแตกต่างของความถี่เห็นระหว่างกลุ่ม โดยใช้

อัตราส่วนวิกฤต (Critical ratio) Z - test ใช้สูตร

$$Z = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{S_1^2}{N_1} + \frac{S_2^2}{N_2}}}$$

(ถวน สายยศ และ อังคนา ตันศิริทันานนท์ 2515 : 215)

เมื่อ	Z	แทน	อัตราส่วนวิกฤต (Critical ratio)
	$\bar{x}_1, \bar{x}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของ กลุ่ม 1 และ กลุ่ม 2 ตามลำดับ
	s_1, s_2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนน กลุ่ม 1 และ กลุ่ม 2 ตามลำดับ
	N_1, N_2	แทน	จำนวนคนในกลุ่ม 1 และ กลุ่ม 2 ตามลำดับ

ผลการค้นคว้า

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำเสนอตามลำดับรายวิชาของหลักสูตร
วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ดังนี้

1. วิชาบรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น
2. วิชาบรรณ. 212 บริการของห้องสมุด
3. วิชาบรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด
4. วิชาบรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด
5. วิชาบรรณ. 223 การจัดพิมพ์และทำบัตรรายการ 1
6. วิชาบรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

ในแต่ละรายวิชาจะเสนอผลการวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความมุ่งหมาย
2. เนื้อหาวิชา
3. อัตราเวลาเรียน
4. กระบวนการเรียนการสอน
5. การประเมินผล
6. ปัญหา

การวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏผลดังนี้

1. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา บรรณ. 311 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

1.1 ความมุ่งหมาย

ตาราง 1 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 311 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ท่านเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้เพียงใด	4.166	0.774	3.245	0.870	6.079*
2. ความมุ่งหมาย เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนเพียงใด	3.694	0.821	3.959	0.394	1.640
3. ความมุ่งหมาย เหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด	3.944	1.655	3.508	0.941	1.961*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 1 แสดงว่าอาจารย์เข้าใจความมุ่งหมายค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายปานกลาง อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมค่อนข้างมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้แตกต่างกัน อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคม

1.2 เนื้อหาวิชา

ตาราง 2 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 211 บริการ
อ้างอิงเบื้องต้น

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. เนื้อหาน่าสนใจเพียงใด	3.777	2.721	3.533	1.072	1.579
2. เนื้อหาสนองความต้องการ ของผู้เรียนเพียงใด	3.333	0.894	3.184	0.921	0.888
3. เนื้อหาเหมาะสมกับพื้นฐาน ของผู้เรียนเพียงใด	3.055	0.821	3.227	0.831	1.038
4. การมีหลักสูตรกำหนดให้เรียน เนื้อหาต่อไปนี้ทัน เห็นด้วยเพียงใด	4.342	0.633	3.788	0.931	3.446*
4.1 ลักษณะ ประเภท และการใช้ หนังสืออ้างอิง	4.305	0.749	3.608	0.969	4.475*
4.2 วัตถุประสงค์และลักษณะ ทั่วไปของบริการตอบคำถาม และช่วยคนคว้า	4.444	0.652	3.651	0.917	5.424*
4.3 หน้าที่และคุณสมบัติของ บรรณารักษ์ฝ่ายบริการตอบ คำถามและช่วยคนคว้า	4.138	0.761	3.790	0.949	3.226*
4.4 การจัดบริการตอบคำถาม และช่วยคนคว้า	4.583	0.560	3.868	0.982	5.442*

ตาราง ๘ (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
4.5 การคัดเลือกและประเมินค่าหนังสืออ้างอิง	4.166	0.810	3.661	0.983	3.129*
4.6 แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ เช่น หอสมุดอื่น ๆ หรือสถาบันที่ช่วยในการศึกษาค้นคว้า	4.416	0.439	4.148	0.870	2.168*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง ๘ แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นที่เนื้อหาของวิชาน่าสนใจค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นที่เนื้อหาของความต้องการของผู้เรียนและเหมาะสมกับพัฒนาการของผู้เรียนปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับรายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องรายละเอียดของเนื้อหาวิชาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

ตาราง 3 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในรายวิชา
บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่ม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. การทำเอกสาร	5	13.88	31	11.03
2. การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ช่วยในการจัดบริการ ตอบคำถามและช่วยค้นหา เช่น ไมโครฟิล์ม เป็นต้น	1	2.77	2	0.71

*คิดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 3 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 13.88 และนักศึกษาร้อยละ 11.03
มีความเห็นว่าควรเพิ่มเนื้อหาเรื่องการทำเอกสาร อาจารย์ร้อยละ 2.77 และนักศึกษาร้อยละ 0.71
มีความเห็นว่าควรเพิ่มเนื้อหาเรื่องการใช้เครื่องมือต่าง ๆ ช่วยในการจัดบริการ
ตอบคำถามและช่วยค้นหา เช่น ไมโครฟิล์ม เป็นต้น

1.3 อัตราเวลาเรียน

ตาราง 4 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 211
บริการอ้างอิงเบื้องต้น

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ มีความเหมาะสมเพียงพอ	2.972	0.947	3.266	0.803	1.730

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
2. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น	3.361	1.290	3.370	0.941	1.428
3. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับการลดเวลาเรียนให้น้อยลง	1.694	1.190	2.338	1.205	3.329*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 4 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการลดเวลาเรียนให้น้อยลง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการลดเวลาเรียนให้น้อยลง

1.4 กระบวนการเรียนการสอน

ตาราง 5 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม
ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการ เรียนการสอนควรใช้วิธีสอนและจัดกิจกรรมต่อไปนี้เพียงใด					
1. บรรยาย	2.750	0.937	2.786	0.965	0.212
2. บรรยายและบอกให้จด	2.055	0.983	2.857	1.045	4.551*
3. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ	3.694	0.855	3.516	0.878	1.087
4. สาธิตประกอบการอธิบายหรือบรรยาย	3.550	1.362	3.882	0.965	1.882
5. ค้นคว้าและทำรายงาน	4.083	1.024	3.597	0.903	2.731*
6. จัดนิทรรศการ	3.083	1.227	3.113	1.115	0.156
7. เชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย	3.222	1.124	3.145	1.113	0.406
8. ทำแบบฝึกหัด	4.555	0.763	3.245	1.092	7.917*
9. ศึกษาเอกสารที่	3.000	1.264	3.170	1.189	0.857

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 5 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม โดยการบรรยาย การจัดนิทรรศการ การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย การศึกษานอกสถานที่ อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม โดยการบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ การสาธิตประกอบ การอธิบายหรือบรรยาย การค้นคว้าและทำรายงาน อาจารย์เห็นด้วยมากที่สุดส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม โดยการทำแบบฝึกหัด อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม โดยการบรรยายและบอกให้คิด

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม โดยการบรรยายและบอกให้คิด การค้นคว้าและทำรายงาน และการทำแบบฝึกหัด

ตาราง 6 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ
ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

วิธีสอนและการจัดกิจกรรม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. การฝึกปฏิบัติงานบริการตอบคำถามและช่วยคนคว้า	16	44.44	176	62.63
2. อาจารย์และนักศึกษาร่วมกันอภิปรายในบางหัวข้อของเนื้อหาวิชา	—	—	23	8.18
3. จัดศูนย์การเรียนรู้	1	2.77	—	—

* คิดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 6 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 44.44 และนักศึกษาร้อยละ 62.63 มีความเห็นว่าควรใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการฝึกปฏิบัติการตอบคำถามและช่วยกันค้นหา อาจารย์ร้อยละ 2.77 มีความเห็นว่าควรจัดศูนย์การเรียนรู้ นักศึกษาร้อยละ 8.18 มีความคิดเห็นว่าอาจารย์และนักศึกษาควรร่วมกันอภิปรายในบางหัวข้อของเนื้อหาวิชา

ตาราง 7 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ในการเรียนการสอนวิชา-บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนวิชานี้ ควรใช้อุปกรณ์การสอนต่อไปนี้เพียงใด					
1. ของจริง	4.661	0.766	3.686	1.096	5.823 *
2. ภาพยนตร์	3.722	1.031	3.217	1.215	2.781 *
3. ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว	4.055	0.892	3.014	1.149	6.126 *
4. แผนภาพ แผนภูมิ	3.722	1.085	3.085	1.146	3.442 *
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ					
แผ่นโปร่งแสง	3.555	0.998	2.743	0.995	4.039 *
6. เครื่องบันทึกเสียง					
แถบบันทึกเสียง	2.916	1.380	2.512	1.124	1.963 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 7 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้อุปกรณ์การสอน โดยการใช้เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมาก ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว แผ่นภาพ แผนภูมิ เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง อาจารย์เห็นด้วยมากที่สุด ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้อุปกรณ์การสอน โดยการใช้ของจริง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอน โดยการใช้ของจริง การใช้ภาพยนตร์ การใช้ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว การใช้แผ่นภาพ แผนภูมิ การใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง และการใช้เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง

ตาราง 8 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

อุปกรณ์การสอน	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. ทุนหรือภาพจำลอง	2	5.55	13	4.62
2. วัสดุย่อยส่วน	—	—	7	2.49

* คัดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 8 แสดงว่า อาจารย์ร้อยละ 5.55 และนักศึกษาร้อยละ 4.62 มีความเห็นว่าควรใช้ทุนหรือภาพจำลองเป็นอุปกรณ์การสอน นักศึกษาร้อยละ 2.49 มีความเห็นว่าควรใช้วัสดุย่อยส่วนเป็นอุปกรณ์การสอน

1.5 การประเมินผล

ตาราง 9 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 211
บริการอ้างอิงเบื้องต้น

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ในการประเมินผลควรคำนึงถึง ความมุ่งหมายเพียงใด	4.555	0.654	3.882	0.916	4.216 *
2. ทานคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตาม ความมุ่งหมายเพียงใด	3.166	0.560	3.170	0.787	0.023
3. ทานเห็นด้วยเพียงใดกับ การประเมินผลต่อไปนี้					
3.1 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือ จัดกิจกรรม	3.472	1.424	3.352	0.956	0.578
3.2 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบ เรื่องหนึ่ง ๆ	4.194	0.821	3.466	0.937	4.502 *
3.3 ประเมินผลกลางภาคและ ปลายภาค	3.555	1.158	3.729	0.885	1.221
3.4 ประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว	1.777	1.098	2.419	1.174	3.447 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 9 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายมากที่สุดส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายปานกลาง อาจารย์

และนักศึกษาคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลกลางภาคและปลายภาค อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรม อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ

เมื่อเปรียบเทียบความเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการคำนึงถึงความมุ่งหมายในการประเมินผล การประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ และการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว

1.6 ปัญหา

ตาราง 10 ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 211
บริการอ้างอิงเบื้องต้น

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. ไม่ทราบความมุ่งหมายที่แน่ชัดของวิชานี้	3	8.33	94	33.45
2. เนื้อหามีรายละเอียดมากเกินไป	4	11.11	51	18.14
3. การจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน	2	5.55	46	16.37
4. ไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ	29	80.55	198	70.46
5. ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	25	69.44	214	76.15
6. ไม่มีงบประมาณในการจัดหาวิทยากร	12	33.33	114	40.56
7. นักศึกษามีปัญหาในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ	29	80.55	244	86.63
8. ไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ	14	38.88	133	47.33

ตาราง 10 (ต่อ)

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
9. วิทยาลัยไม่สนับสนุนในการจัดพิมพ์เอกสาร	2	5.55	98	34.87
10. อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา	27	75.00	12	4.27
11. ไม่มีห้องสมุดเป็นเอกเทศ	2	5.55	—	—
12. อาจารย์แต่ละคนต้องปฏิบัติงานห้องสมุด นอกจากการสอน	13	36.11	—	—

*คิดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 10 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 80.55 และนักศึกษาร้อยละ 70.46 มีปัญหาเรื่องการไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ อาจารย์ร้อยละ 69.44 และนักศึกษาร้อยละ 76.15 มีปัญหาในเรื่องขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม อาจารย์ร้อยละ 80.55 และนักศึกษาร้อยละ 86.63 มีปัญหาในเรื่องการอ่านตำราภาษาอังกฤษของนักศึกษา อาจารย์ร้อยละ 75.00 มีปัญหาในเรื่องอาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา ส่วนปัญหาอื่น ๆ อาจารย์และนักศึกษาไม่ถึงร้อยละ 50 ที่คิดว่าเป็นปัญหาในการเรียนการสอนวิชา บรรณ.211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

2. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

2.1 ความมุ่งหมาย

ตาราง 11 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ท่านเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้เพียงใด	4.166	0.560	3.441	0.954	5.421*
2. ความมุ่งหมายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนเพียงใด	3.666	0.972	3.697	0.900	0.194
3. ความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด	3.333	0.956	3.658	0.888	1.885

* แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 แสดงว่าอาจารย์เข้าใจความมุ่งหมายค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายปานกลาง อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพความมุ่งหมายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนค่อนข้างมาก อาจารย์มีความเห็นว่าคุณภาพความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมปานกลาง ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมค่อนข้างมาก เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้แตกต่างกัน

2.2 เนื้อหาวิชา

ตาราง 12 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 212 บริการของ
ห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. เนื้อหาน่าสนใจเพียงใด	3.583	0.731	3.848	1.012	1.060
2. เนื้อหาสนองความต้องการของ ผู้เรียนเพียงใด	3.472	0.844	3.519	0.874	0.290
3. เนื้อหาเหมาะสมกับพัฒนาการ ของผู้เรียนเพียงใด	3.138	0.639	3.352	0.870	0.830
4. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน เนื้อหาต่อไปนี้ ท่านเห็นด้วยเพียงใด	4.499	0.559	3.876	0.911	4.551 *
4.1 ลักษณะของงานบริการชนิด ต่าง ๆ ของห้องสมุด	4.194	0.821	3.868	0.929	2.017 *
4.2 การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของ ห้องสมุด	4.555	0.606	3.757	0.906	4.924 *
4.3 การจัดบริการส่งเสริมการอ่าน	4.555	0.557	3.843	0.924	5.196 *
4.4 หลักการจัดบริการประเภท ต่าง ๆ ของห้องสมุด	4.583	0.554	3.918	0.916	4.870 *
4.5 การประชาสัมพันธ์	4.611	0.549	3.893	1.004	5.231 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 12 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่เนื้อหาที่น่าสนใจค่อนข้างมาก อาจารย์มีความเห็นว่าเนื้อหาสนองความต้องการของผู้เรียนปานกลาง ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่เนื้อหาสนองความต้องการของผู้เรียนค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่เนื้อหาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องรายละเอียดของเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

ตาราง 13 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในรายวิชา
บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่ม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ
1. บริการแนะนำและการสอนการใช้ห้องสมุด	6	16.66	—	—

* คัดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน

จากตาราง 13 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 16.66 มีความเห็นว่าควรเพิ่มเนื้อหาเรื่อง การบริการแนะนำและการสอนการใช้ห้องสมุดในวิชานี้ และไม่ปรากฏว่านักศึกษาแสดงความคิดเห็นใด ๆ เกี่ยวกับการเพิ่มเนื้อหาอื่น ๆ ในรายวิชานี้

2.3 อัตราเวลาเรียน

ตาราง 14 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรณ.212
บริการของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ มีความเหมาะสมเพียงพอ	3.305	0.950	3.434	0.980	0.743
2. หันเห็นด้วยเพียงพอในการเพิ่ม เวลาเรียนให้มากขึ้น	3.055	1.119	3.533	3.108	2.205 *
3. หันเห็นด้วยเพียงพอในการลด เวลาเรียนให้น้อยลง	1.722	1.058	2.017	0.976	1.630

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 14 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยในการลดเวลาเรียนให้น้อยลง อาจารย์เห็นด้วยปานกลางส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น

2.4 กระบวนการเรียนการสอน

ตาราง 15 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนควรใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมต่อไปนี้เพียงใด					
1. บรรยาย	2.722	0.913	2.569	1.005	0.898
2. บรรยายและบอกให้จด	2.000	0.986	2.516	1.102	2.916 *
3. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ	3.750	0.874	3.295	0.979	2.728 *
4. สาธิตประกอบการอธิบายหรือบรรยาย	3.944	1.040	3.846	0.975	0.541
5. ค้นคว้าและทำรายงาน	4.083	1.052	3.569	0.998	2.838 *
6. จัดนิทรรศการ	3.527	0.654	3.455	1.003	0.490
7. เชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย	3.638	0.990	2.967	1.162	3.771 *
8. ทำแบบฝึกหัด	3.694	1.141	3.505	0.975	1.074
9. ศึกษาเอกสารนอกสถานที่	3.638	0.991	3.491	1.140	0.831

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 15 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการบรรยาย อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการสาธิตประกอบการอธิบายหรือบรรยาย การค้นคว้าและทำรายงาน และการทำแบบฝึกหัด อาจารย์เห็นด้วย

ค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ การจัดนิทรรศการ การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย และการศึกษานอกสถานที่ อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างน้อย ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการบรรยายและบอกให้จด

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม โดยการบรรยายและบอกให้จด การบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ การค้นคว้าและทำรายงาน และการเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย

ตาราง 16 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

วิธีสอนและกิจกรรม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ *	จำนวน	ร้อยละ *
1. จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน เช่น เล่านิทาน แนะนำหนังสือ	18	50.00	15	40.92
2. ปฏิบัติงานบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด	7	19.44	139	49.46
3. จัดชมรมต่าง ๆ	11	30.55	17	6.04
	—	—	5	1.77

* คำนวณจากจำนวน อาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 16 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 50.00 และนักศึกษาร้อยละ 40.92 มีความเห็นว่าควรจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน อาจารย์ร้อยละ 19.44 และนักศึกษาร้อยละ 49.46 มีความเห็นว่าควรปฏิบัติงานบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด อาจารย์ร้อยละ 30.55 และนักศึกษาร้อยละ 6.04 มีความเห็นว่าควรจัดชมรมต่าง ๆ นักศึกษาร้อยละ 1.77 มีความเห็นว่าควรจัดทำจุลสารของห้องสมุด

ตาราง 17 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนวิชานี้ ควรใช้ อุปกรณ์การสอนต่อไปนี้เพียงใด					
1. ของจริง	4.250	0.906	3.599	1.149	3.799 *
2. ภาพยนตร์	3.611	0.934	2.982	1.166	3.682 *
3. ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว	3.833	0.941	2.843	1.184	5.681 *
4. แผนภาพ แผนภูมิ	3.138	0.990	2.900	1.033	1.350
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง	2.722	1.209	2.512	1.045	1.085
6. เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง	3.055	1.217	2.761	1.093	1.513

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 17 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้อุปกรณ์การสอนโดยการใช้แผนภาพ แผนภูมิ เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้ของจริง อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมาก ส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอนโดยการใช้ของจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ การใช้ภาพยนตร์ และการใช้ภาพเคลื่อนไหว

ตาราง 18 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติม
ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

อุปกรณ์การสอน	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. หนังสือภาพสำหรับเด็ก	1	2.77	—	—
2. วัสดุเครื่องเขียน เช่น กระดาษ สี พู่กัน กาว เป็นต้น	—	—	57	20.28

*คิดจากจำนวน อาจารย์ 36 คน นักเรียน 281 คน

จากตาราง 18 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 2.77 มีความเห็นว่าควรใช้หนังสือภาพ
สำหรับเด็กเป็นอุปกรณ์การสอนวิชานี้ นักศึกษาร้อยละ 20.28 มีความเห็นว่าควรใช้วัสดุ
เครื่องเขียนเป็นอุปกรณ์การสอนวิชานี้

2.5 การประเมินผล

ตาราง 19 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 212
บริการของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ในการประเมินผลควรคำนึงถึง ความมุ่งหมายเพียงใด	4.444	0.606	3.800	0.816	4.579 *

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
2. ท่านคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายเพียงไร	3.472	0.506	3.395	0.766	0.594
3. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับการประเมินผลต่อไปนี้					
3.1 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรม	3.861	1.245	3.463	1.045	1.962*
3.2 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ	4.000	1.014	3.651	0.933	1.965*
3.3 ประเมินผลกลางภาคและปลายภาค	3.750	1.024	3.516	0.886	1.315
3.4 ประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว	1.777	1.045	2.259	0.959	2.675*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 19 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษาคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ และการประเมินผลกลางภาคและปลายภาค อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรม อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการคำนึงถึงความมุ่งหมายในการประเมินผล การประเมินผลทุกครั้ง ที่สอนหรือจัดกิจกรรม การประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ การประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว และการคำนึงถึงความมุ่งหมายในการประเมินผล

2.6 ปัญหา

ตาราง 20 ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาในการเรียนการสอนวิชา บรรณ.212 บริการของห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ *	จำนวน	ร้อยละ*
1. ไม่ทราบความมุ่งหมายที่แน่ชัดของวิชานี้	2	5.55	19	6.76
2. เนื้อหามีรายละเอียดมากเกินไป	3	8.33	66	23.46
3. การจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน	—	—	34	12.09
4. ไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ	21	58.33	154	54.80
5. ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	29	80.55	203	72.24
6. ไม่มีงบประมาณในการเชิญวิทยากร	15	41.66	96	34.16
7. นักศึกษามีปัญหาในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ	31	86.11	213	75.80
8. ไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ	18	50.00	132	46.97
9. วิทยาลัยไม่สนับสนุนในการจัดพิมพ์เอกสาร	7	19.44	109	38.79
10. อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา	28	77.77	24	8.54
11. ไม่มีห้องสมุดเป็นเอกเทศ	2	5.55	—	—

ตาราง 20 (ต่อ)

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ *	จำนวน	ร้อยละ *
12. อาจารย์ต้องปฏิบัติงานห้องสมุดนอกจากการสอน	13	38.88	—	—
13. วิทยาลัยอยู่ไกลแหล่งชุมชน ไม่สะดวกในการจัดกิจกรรม	6	16.66	21	7.47

* คำนวณจากจำนวน อาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 20 แสดงว่า อาจารย์ร้อยละ 58.33 และนักศึกษาร้อยละ 54.80 มีปัญหาเกี่ยวกับไม่มีหนังสือและวัสดุการศึกษาอย่างเพียงพอ อาจารย์ร้อยละ 80.55 และนักศึกษาร้อยละ 72.24 มีปัญหาในเรื่องการขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม อาจารย์ร้อยละ 86.11 และนักศึกษาร้อยละ 75.80 มีความเห็นว่านักศึกษามีปัญหาในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ อาจารย์ร้อยละ 50.00 และนักศึกษาร้อยละ 46.97 มีปัญหาในเรื่องไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ อาจารย์ร้อยละ 77.77 และนักศึกษาร้อยละ 8.54 มีปัญหาในเรื่องอาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา

3. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

3.1 ความมุ่งหมาย

ตาราง 21 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 221
งานเทคนิคของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ท่านเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้เพียงใด	4.166	0.696	3.669	0.779	3.344 *
2. ความมุ่งหมายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนเพียงใด	3.861	0.723	3.637	0.834	1.457
3. ความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด	3.583	0.906	3.555	0.988	0.166

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 21 แสดงว่า อาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้ค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมค่อนข้างมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้แตกต่างกัน

3.2 เนื้อหาวิชา

ตาราง 22 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. เนื้อหาสนใจเพียงใด	3.750	0.806	3.772	0.897	0.139
2. เนื้อหาสนองความต้องการของผู้เรียนเพียงใด	3.194	0.749	3.590	1.010	2.536 *
3. เนื้อหาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนเพียงใด	3.222	0.637	3.466	0.944	1.680
4. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเนื้อหาต่อไปนี้ ท่านเห็นด้วยเพียงใด	4.369	0.621	3.775	0.976	4.120 *
4.1 ลักษณะและขอบเขตของงานเทคนิคของห้องสมุด	3.888	0.820	3.640	0.830	1.546
4.2 การจัดหาและทรวรับหนังสือและวัสดุห้องสมุด	4.138	0.960	3.875	0.891	1.524
4.3 การเตรียมหนังสือและวัสดุห้องสมุด	4.527	0.608	3.911	0.879	4.356 *
4.4 การจ่ายรับหนังสือและการทำหนังสือจอง	4.555	0.557	3.790	0.915	5.590 *
4.5 การจัดเก็บวารสาร สิ่งพิมพ์และวัสดุห้องสมุด	4.583	0.554	3.681	0.827	5.325 *

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
4.6 การระวังรักษา การซ่อมหนังสือและวัสดุห้องสมุด	4.611	0.494	4.153	0.837	3.543*
4.7 การสำรวจหนังสือและวัสดุห้องสมุด	4.277	3.778	0.775	0.976	3.168*

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นที่เอนเอียงกันมาก อาจารย์มีความเห็นว่า เอนเอียงของความต้องการของผู้เรียนปานกลาง ส่วนนักศึกษามีความเห็นที่เอนเอียงของความต้องการของผู้เรียนค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นที่เอนเอียงเหมาะสมกับพันความรู้ของผู้เรียนปานกลาง อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นที่เอนเอียงที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องเอนเอียงของความต้องการของผู้เรียน และรายละเอียดของเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

3.3 อัตราเวลาเรียน

ตาราง 23 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 221
งานเทคนิคของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	X	S	X	S	
1. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมเพียงใด	3.472	1.081	3.327	0.940	0.792
2. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น	2.972	1.275	3.483	1.003	2.590 *
3. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับการลดเวลาเรียนให้น้อยลง	1.833	1.183	1.925	1.027	0.481

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 23 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการลดเวลาเรียนให้น้อยลง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น

3.4 กระบวนการเรียนการสอน

ตาราง 24 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม
ในการเรียนการสอนวิชาบรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนควรใช้วิธีสอนและ จัดกิจกรรมต่อไปนี้เพียงใด					
1. บรรยาย	2.555	0.908	2.238	0.998	1.869
2. บรรยายและบอกให้จด	2.368	1.271	2.519	1.095	0.659
3. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ	3.333	0.861	3.224	0.976	0.659
4. สรุปรวประกอบการอธิบายหรือ บรรยาย	4.222	1.017	2.903	0.914	1.793
5. คนควาและทำรายงาน	3.611	0.993	3.437	1.033	0.980
6. จัดนิทรรศการ	3.305	1.116	3.249	1.141	0.301
7. เชิญวิทยากรมาบรรยายหรือ อภิปราย	2.250	1.250	2.886	0.943	1.864
8. ทำแบบฝึกหัด	4.416	0.769	3.718	1.184	3.756
9. ศึกษาเอกสารนอกสถานที่	3.194	1.090	3.448	1.255	1.361

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 24 แสดงว่า อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้วิธีสอน และการจัดกิจกรรมโดยการสาธิตประกอบการอธิบายหรือบรรยาย การทำแบบฝึกหัด อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ การจัดนิทรรศการ การศึกษานอกสถานที่ อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างน้อยส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการบรรยายและบอกให้จด การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย อาจารย์เห็นด้วยปานกลางส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการบรรยาย อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการค้นคว้าและทำรายงาน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการทำแบบฝึกหัด

ตาราง 25 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

วิธีสอนและกิจกรรม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. ปฏิบัติงานเทคนิคของห้องสมุด	21	58.33	193	68.68
2. การเก็บสถิติในการปฏิบัติงาน	12	33.33	57	20.28
3. การนำปัญหาในการปฏิบัติงานเทคนิคมาอภิปรายร่วมกัน	—	—	24	8.54

* คัดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 25 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 58.33 และนักศึกษาร้อยละ 68.68 มีความคิดเห็นว่าควรมีการปฏิบัติงานเทคนิคของห้องสมุด อาจารย์ร้อยละ 33.33 และนักศึกษาร้อยละ 20.28 มีความเห็นว่าควรเก็บสถิติในการปฏิบัติงาน นักศึกษาร้อยละ 8.54 เห็นว่าควรนำปัญหาในการปฏิบัติงานมาอภิปรายร่วมกัน

ตาราง 26 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนวิชานี้ ควรใช้ อุปกรณ์การสอนต่อไปนี้เพียงใด					
1. ของจริง	4.583	0.603	4.145	1.060	3.096 *
2. ภาพยนตร์	4.055	0.753	3.167	1.232	5.581 *
3. ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว	4.083	0.731	3.071	1.190	6.577 *
4. แผนภาพ แผนภูมิ	3.833	1.028	3.042	1.068	4.394 *
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง	3.972	0.654	2.548	1.107	9.577 *
6. เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง	2.916	1.155	2.530	1.121	2.034 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 26 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้อุปกรณ์การสอนโดยใช้เครื่องบันทึกเสียง อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว แผนภาพแผนภูมิ เครื่องฉายข้ามศีรษะแผ่นโปร่งแสง อาจารย์เห็นด้วยมากที่สุดส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้ของจริง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอนโดยใช้ของจริงเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ การใช้ภาพยนตร์ ภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหว แผนภาพแผนภูมิ เครื่องฉายข้ามศีรษะแผ่นโปร่งแสง เครื่องบันทึกเสียงแถบบันทึกเสียง

ตาราง 27 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

อุปกรณ์การสอน	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ *	จำนวน	ร้อยละ *
1. วัสดุในการซ่อมหนังสือ เช่น กระดาษ กาว แรกขึ้น ส่วน เป็นต้น	9	25.00	71	24.39
2. แบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานเทคนิค	7	19.44	68	31.31

* คิดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 27 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 25.00 และนักศึกษาร้อยละ 24.39 มีความเห็นว่าควรใช้วัสดุในการซ่อมหนังสือ เช่น กระดาษ กาว แรกขึ้น ส่วน เป็นต้น อาจารย์ร้อยละ 19.44 และนักศึกษาร้อยละ 31.31 มีความเห็นว่าควรใช้แบบพิมพ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในงานเทคนิค เป็นอุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนวิชานี้

3.5 การประเมินผล

ตาราง 28 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2	
1. ในการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายเพียงใด	4.555	0.774	4.042	0.893	2.909 *

ตาราง 28 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
2. ท่านคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายเพียงใด	3.666	0.585	3.537	0.988	0.919
3. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับการประเมินผลต่อไปนี้					
3.1 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรม	3.750	1.295	3.740	1.010	0.049
3.2 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ	4.361	0.682	3.572	0.976	5.262
3.3 ประเมินผลกลางภาคและปลายภาค	3.388	1.128	3.697	1.026	1.649
3.4 ประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว	1.694	1.090	2.252	1.119	3.014

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 28 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายมากที่สุดส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรม และการประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว อาจารย์เห็นด้วยปานกลางส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลกลางภาคและปลายภาค อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายค่อนข้างมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการคำนึงถึงความมุ่งหมายในการประเมินผล การประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ

3.6 ปัญหา

ตาราง 29 ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ *	จำนวน	ร้อยละ *
1. ไม่ทราบความมุ่งหมายที่แน่ชัดของวิชานี้	—	—	54	19.21
2. เนื้อหามีรายละเอียดมากเกินไป	3	8.33	42	14.94
3. การจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน	—	—	56	19.92
4. ไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ	18	50.00	204	72.59
5. ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	31	86.11	221	78.64
6. ไม่มีงบประมาณในการเชิญวิทยากร	16	50.00	84	29.89
7. นักศึกษามีปัญหาในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ	27	75.00	211	75.08
8. ไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ	12	33.33	132	46.97
9. วิทยาลัยไม่สนับสนุนในการจัดพิมพ์เอกสาร	3	8.33	102	36.29
10. อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา	29	80.55	—	—
11. ไม่มีห้องสมุดเป็นเอกเทศ	2	5.55	—	—
12. อาจารย์ต้องปฏิบัติงานห้องสมุดนอกจากการสอน	13	36.11	—	—
13. ห้องเรียนมีเสียงรบกวน	—	—	3	1.06

* คำนวณจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 29 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 50.00 และนักศึกษาร้อยละ 72.59 มีปัญหาในเรื่องไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ อาจารย์ร้อยละ 86.11 และนักศึกษาร้อยละ 78.64 มีปัญหาในเรื่องการขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม อาจารย์ร้อยละ 50.00 และนักศึกษาร้อยละ 29.69 มีปัญหาในเรื่องไม่มีงบประมาณในการเชิญวิทยากร อาจารย์ร้อยละ 75.00 และนักศึกษาร้อยละ 75.08 มีปัญหาในเรื่องการอ่านคำรณภาษาอังกฤษของนักศึกษา อาจารย์ร้อยละ 80.55 มีปัญหาในเรื่องอาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา

4. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด

4.1 ความมุ่งหมาย

ตาราง 30 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ท่านเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้เพียงใด	4.166	0.507	3.469	0.767	5.347 *
2. ความมุ่งหมายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนเพียงใด	3.750	0.691	3.637	0.634	0.759
3. ความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด	3.444	0.843	3.562	0.980	0.718

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 30 แสดงว่า อาจารย์เข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้ค่อนข้างมาก ส่วนนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายปานกลาง อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการมุ่งหมายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนค่อนข้างมาก อาจารย์มีความเห็นว่าความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมปานกลาง ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าการมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมค่อนข้างมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้แตกต่างกัน

4.2 เนื้อหาวิชา

ตาราง 31 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 222 การเลือก และจัดท้าวสัปดาห์ของสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. เนื้อหาน่าสนใจเพียงใด	3.555	0.609	3.715	0.800	1.010
2. เนื้อหาสนองความต้องการของผู้เรียนเพียงใด	3.166	0.810	3.330	0.841	1.028
3. เนื้อหาเหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียนเพียงใด	3.333	0.717	3.124	0.723	1.391
4. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเนื้อหาต่อไปนี้ ท่านเห็นด้วยเพียงใด	4.333	0.643	3.624	0.841	3.531*
4.1 ลักษณะทั่วไปของงาน แผนกจัดหา	3.972	0.844	3.373	0.869	3.672*

ตาราง 31 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
4.2 ความจำเป็นในการเลือก สิ่งพิมพ์และวัสดุห้องสมุด	4.277	0.778	3.982	0.859	1.679
4.3 การประเมินคุณค่าหนังสือ สิ่งพิมพ์และวัสดุห้องสมุด	4.444	0.606	3.893	0.842	3.911 *
4.4 คู่มือในการพิจารณาจัดเลือก สิ่งพิมพ์และวัสดุห้องสมุด	4.527	0.506	3.918	0.904	4.637 *
4.5 การสำรวจความสนใจและ ความต้องการของผู้อ่าน	4.444	0.652	3.953	0.971	3.340 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าเนื้อหาที่น่าสนใจปานกลางส่วนนักศึกษา
มีความเห็นว่าเนื้อหาที่น่าสนใจค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าเนื้อหาสนอง
ความต้องการของผู้เรียนและเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนปานกลาง อาจารย์และนักศึกษา
เห็นด้วยค่อนข้างมากกับเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษา
มีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

ตาราง 32 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในรายวิชา
บรรณ. 222 การเลือกและจัดท้าวสัคทองสมุค

เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่ม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. งานสารบรรณ	2	5.55	—	—
2. ระเบียบราชการว่าด้วยเรื่องพัสดุ ครุภัณฑ์	2	5.55	—	—

* คัดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน

จากตาราง 32 แสดงว่า อาจารย์ร้อยละ 5.55 มีความเห็นว่าควรเพิ่มเนื้อหาเรื่องงานสารบรรณ และระเบียบราชการว่าด้วยเรื่องพัสดุ ครุภัณฑ์ ในการเรียนการสอนในวิชานี้ และไม่ปรากฏว่านักศึกษาแสดงความคิดเห็นใด ๆ ในการเพิ่มเนื้อหาอื่น ๆ ในรายวิชานี้

4.3 อัตราเวลาเรียน

ตาราง 33 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 222
การเลือกและจัดท้าวสัคทองสมุค

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมเพียงใด	3.583	0.731	3.156	0.729	2.818*
2. ท่านเห็นด้วยเพียงใดในการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น	2.444	1.205	3.562	0.980	5.812*

ตาราง 33 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
3. ทานเห็นด้วยเพียงใดในการลดเวลาเรียนให้น้อยลง	2.277	1.161	1.907	0.977	0.956

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 แสดงว่าอาจารย์มีความคิดเห็นว่าอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมค่อนข้างมากส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างน้อยส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการลดเวลาเรียนให้น้อยลง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องความเหมาะสมของอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้และการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น

4.4 กระบวนการเรียนการสอน

ตาราง 34 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม
ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนควรใช้วิธีสอน และจัดกิจกรรมต่อไปนี้เพียงใด					
1. บรรยาย	2.777	0.760	2.672	0.963	0.671
2. บรรยายและบอกให้จด	2.194	1.214	2.850	0.917	3.410*
3. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ	3.694	0.888	3.423	0.883	1.624
4. สาธิตประกอบการอธิบายหรือ บรรยาย	3.666	1.121	3.580	0.846	0.468
5. ค้นคว้าและทำรายงาน	3.777	0.831	3.302	0.977	2.914*
6. จัดนิทรรศการ	2.833	1.055	3.135	0.946	1.669
7. เชิญวิทยากรมาบรรยายหรือ อภิปราย	2.511	1.383	2.957	1.200	2.212*
8. ทำแบบฝึกหัด	3.861	0.833	3.430	1.073	2.621*
9. ศึกษาเอกสารนอกสถานที่	3.083	0.906	3.188	1.166	0.614

*แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 34 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการบรรยาย การจัดนิทรรศการ การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย และการศึกษาเอกสารที่ อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการสาธิตประกอบ การอภิปรายหรือบรรยาย อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการบรรยายและยกตัวอย่างประกอบการค้นคว้าและทำรายงาน และการทำแบบฝึกหัด อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างน้อยส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการบรรยายและบอกให้จด

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการบรรยายและบอกให้จด การค้นคว้าและทำรายงาน การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย และการทำแบบฝึกหัด

ตาราง 35 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด

วิธีสอนและกิจกรรม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ *
1. ฝึกปฏิบัติงานในแผนกจัดหา	21	58.33	239	85.05
2. ประเมินคุณค่าหนังสือประเภทต่าง ๆ	88	22.22	77	27.40
3. รวบรวมรายการหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	—	—	12	4.27

* คำนวณจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 35 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 58.33 และนักศึกษาร้อยละ 85.05 มีความเห็นว่าควรใช้วิธีสอนและจัดกิจกรรมโดยการฝึกปฏิบัติงานในแผนกจัดหา อาจารย์ร้อยละ 22.22 และนักศึกษาร้อยละ 27.40 มีความเห็นว่าควรประเมินคุณค่าหนังสืออ้างอิงประเภทต่าง ๆ นักศึกษาร้อยละ 4.27 มีความเห็นว่าควรรวบรวมรายการหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ

ตาราง 36 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดท้าวสคุดองสมุค

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนวิชานี้ควรใช้ อุปกรณ์การสอนต่อไปนี้เพียงใด					
1. ของจริง	4.083	1.024	4.096	0.879	0.015
2. ภาพยนตร์	3.638	1.125	2.665	1.159	5.175*
3. ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว	3.694	0.950	2.900	1.353	4.452*
4. แผนภาพ แผนภูมิ	3.138	1.174	3.167	1.002	0.149
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง	2.916	1.317	2.637	1.193	1.383
6. เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง	2.250	1.024	2.416	1.056	0.926

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 36 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้อุปกรณ์การสอนโดยการใช้ของจริง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้แผนภาพ แผนภูมิ เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการใช้ เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอนโดยการใช้ภาพยนตร์ การใช้ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหวเป็นอุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนในรายวิชานี้

ตาราง 37 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติม
ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด

อุปกรณ์การสอน	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ *	จำนวน	ร้อยละ *
1. แบบพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับงานจัดหา	3	8.33	27	9.60
2. หนังสือบรรณานุกรม	12	33.33	3	1.06
3. รายการหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ	—	—	12	4.27

* คำนวณจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 37 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 8.33 และนักศึกษาร้อยละ 9.60 มีความ
คิดเห็นว่าควรใช้แบบพิมพ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับงานจัดหา อาจารย์ร้อยละ 4.27 มีความคิดเห็นว่า
ควรใช้รายการหนังสือของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ เป็นอุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนวิชานี้

4.5 การประเมินผล

ตาราง 38 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 222
การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ในการประเมินผลควรคำนึงถึง ความมุ่งหมายเพียงใด	4.388	0.644	3.701	1.093	4.657*

ตาราง 38 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
2. ท่านคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตาม ความมุ่งหมายเพียงใด	3.000	0.676	3.323	0.856	2.191 [*]
3. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับ การประเมินผลต่อไปนี้					
3.1 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือ จัดกิจกรรม	3.638	1.268	3.661	1.093	0.116
3.2 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบ เรื่องหนึ่ง ๆ	4.222	0.680	3.782	1.044	2.920 [*]
3.3 ประเมินผลกลางภาคและ ปลายภาค	3.555	0.810	3.565	0.958	0.408
3.4 ประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว	1.750	0.996	2.188	1.093	2.468 [*]

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 38 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษาคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรม การประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ และการประเมินผลกลางภาคและปลายภาค อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการคำนึงถึงความมุ่งหมายในการประเมินผล การบรรลุผลตามความมุ่งหมายของผู้เรียน การประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ และการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว

4.6 ปัญหา

ตาราง 39 ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 222
การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ *	จำนวน	ร้อยละ*
1. ไม่ทราบความมุ่งหมายที่แน่ชัดของวิชานี้	—	—	43	15.30
2. เนื้อหามีรายละเอียดมากเกินไป	4	11.11	36	12.81
3. การจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน	6	16.66	71	25.26
4. ไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ	24	66.66	212	75.44
5. ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	30	83.33	182	64.76
6. ไม่มีงบประมาณในการจัดหาวิทยากร	14	38.88	103	36.65
7. นักศึกษามีปัญหาในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ	29	80.55	241	85.76
8. ไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ	13	36.11	132	46.97
9. วิทยาลัยไม่สนับสนุนในการจัดพิมพ์เอกสาร	4	11.11	111	39.50
10. อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา	26	72.22	—	—
11. วิทยาลัยอยู่ไกลแหล่งวัสดุห้องสมุด	19	52.77	159	56.58

* คำนวณจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 39 แสดงว่า อาจารย์ร้อยละ 66.66 และนักศึกษาร้อยละ 75.44 มีปัญหาในเรื่องไม่มีหนังสือและวัสดุการศึกษาอย่างเพียงพอ อาจารย์ร้อยละ 83.33 และนักศึกษาร้อยละ 64.76 มีปัญหาในเรื่องการขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม อาจารย์ร้อยละ 80.55 และนักศึกษาร้อยละ 85.76 มีปัญหาในเรื่องการอ่านตำราภาษาอังกฤษของนักศึกษา อาจารย์ร้อยละ 52.77 และนักศึกษาร้อยละ 56.58 มีปัญหาในเรื่องวิทยาลัยอยู่ไกลแหล่งวัสดุห้องสมุด อาจารย์ร้อยละ 72.22 มีปัญหาในเรื่องอาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา

5. ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

5.1 ความมุ่งหมาย

ตาราง 40 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ.223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ทานเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้เพียงใด	4.305	0.749	3.558	0.900	4.816 *
2. ความมุ่งหมายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนเพียงใด	3.694	0.786	3.775	0.962	0.511
3. ความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมเพียงใด	3.694	0.821	3.693	0.905	0.003

* แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 40 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้ค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนและเหมาะสมกับความต้องการของสังคมค่อนข้างมาก

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้แตกต่างกัน

5.2 เนื้อหาวิชา

ตาราง 41 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

รายการความเห็น	อาจารย์		อาจารย์		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. เนื้อหาน่าสนใจเพียงใด	3.638	0.899	3.761	0.976	0.727
2. เนื้อหาสนองความต้องการของผู้เรียนเพียงใด	3.472	0.844	3.754	0.982	1.718
3. เนื้อหาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนเพียงใด	3.305	0.821	3.604	0.839	1.863
4. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเนื้อหาต่อไปนี้ ท่านเห็นด้วยเพียงใด					
4.1 ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดหมู่หนังสือ	4.250	0.806	4.053	0.882	1.230
4.2 หลักเกณฑ์การจัดหมู่หนังสือระบบต่าง ๆ	3.972	1.081	3.989	0.954	0.093

ตาราง 41 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
4.3 หลักเกณฑ์การจัดหมู่หนังสือ ระบบทศนิยมของคิวอี้	4.611	0.494	4.099	0.892	5.933 *
4.4 การลงรายการต่าง ๆ ใน บัตรรายการ	4.666	0.534	4.099	0.872	4.251 *
4.5 การกำหนดหัวเรื่องของ หนังสือ	4.638	0.542	4.071	0.919	4.191 *
4.6 การเรียงบัตรรายการ	4.583	0.554	4.060	0.906	3.831 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 41 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นเห็นว่าเนื้อหาวิชาน่าสนใจ
ค่อนข้างมาก อาจารย์มีความเห็นว่าเนื้อหาสนองความต้องการของผู้เรียนปานกลาง
ส่วนนักศึกษามีความเห็นเห็นว่าเนื้อหาสนองความต้องการของผู้เรียนค่อนข้างมาก อาจารย์มี
ความเห็นเห็นว่าเนื้อหาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนปานกลางส่วนนักศึกษามีความเห็นเห็นว่าเนื้อหา
เหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียนค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับ
เนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และ
นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องเนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

5.3 อัตราเวลาเรียน

ตาราง 42 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. ๒๒๓
การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ มีความเหมาะสมเพียงใด	3.416	1.079	3.295	0.960	0.663
2. ท่านเห็นควยเพียงใดในการเพิ่ม เวลาเรียนให้มากขึ้น	3.194	1.348	3.822	1.169	3.076 *
3. ท่านเห็นควยเพียงใดในการลด เวลาเรียนให้น้อยลง	1.694	1.037	1.935	1.046	1.338

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 42 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์เห็นควยปานกลางส่วนนักศึกษาเห็นควยค่อนข้างมากกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น อาจารย์และนักศึกษาเห็นควยค่อนข้างน้อยกับการลดเวลาเรียนให้น้อยลง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น

5.4 กระบวนการเรียนการสอน

ตาราง 43 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม
ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. ๒๒๓ การจัดหมู่และทำนักรายการ 1

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการ เรียนการสอนควรใช้วิธีสอน และจัดกิจกรรมต่อไปนี้เพียงใด					
1. บรรยาย	2.222	0.929	2.377	1.230	0.892
2. บรรยายและบอกให้จด	2.027	1.182	2.786	1.148	3.947*
3. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ	3.611	1.076	3.473	0.841	0.759
4. สาธิตประกอบคำอธิบายหรือบรรยาย	4.027	0.999	3.711	1.013	1.784
5. ทักทายและทักทายงาน	3.416	0.906	3.505	1.011	0.522
6. จัดนิทรรศการ	2.444	0.939	3.174	0.862	4.274*
7. เชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย	2.583	1.130	2.637	1.169	0.284
8. ทำแบบฝึกหัด	4.472	0.696	3.491	1.253	6.423*
9. ศึกษาเอกสารนอกสถานที่	2.388	0.934	3.341	1.166	5.490*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 43 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการสาธิตประกอบคำอธิบายหรือบรรยาย อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษา

เห็นด้วยปานกลางกับการบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ การทำแบบฝึกหัด อาจารย์เห็นด้วยปานกลางส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการค้นคว้าทำรายงาน อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างน้อยส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการบรรยายและบอกให้จด การจัดนิทรรศการ และการศึกษานอกสถานที่ อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการบรรยาย

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการบรรยายและบอกให้จด การจัดนิทรรศการ การทำแบบฝึกหัด และการศึกษานอกสถานที่

ตาราง 44 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมอื่น ๆ ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

วิธีสอนและกิจกรรม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. ฝึกกำหนดเลขหมู่หนังสือ	11	30.55	76	27.04
2. ฝึกทำบัตรรายการบัตรรายการ	18	50.00	45	16.01
3. ฝึกกำหนดหัวเรื่องหนังสือ	12	33.33	17	4.04
4. ฝึกเรียงบัตรรายการ	8	22.22	33	11.74
5. ฝึกพิมพ์บัตรรายการ	5	13.88	181	64.41

* คัดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 44 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 30.55 และนักศึกษาร้อยละ 27.04 มีความเห็นว่าการฝึกกำหนดเลขหมู่หนังสือ อาจารย์ร้อยละ 50.00 และนักศึกษาร้อยละ 16.01 มีความคิดเห็นว่าการฝึกทำบัตรรายการบัตรรายการ อาจารย์ร้อยละ 33.33 และนักศึกษาร้อยละ 6.04 มีความเห็นว่าการฝึกกำหนดเลขหมู่หนังสือ อาจารย์ร้อยละ 22.22 และนักศึกษา

ร้อยละ 11.74 มีความเห็นว่าควรฝึกเรียงบัตรรายการ อาจารย์ร้อยละ 13.88 และนักศึกษา ร้อยละ 64.41 มีความเห็นว่าควรฝึกพิมพ์บัตรรายการ

ตาราง 45 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอน ในการ เรียน การสอนวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนวิชานี้ ควรใช้ อุปกรณ์การสอนต่อไปนี้เพียงใด					
1. ของจริง	4.472	0.636	4.163	0.895	2.055 *
2. ภาพยนตร์	3.750	0.966	3.042	1.185	3.960 *
3. ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว	4.027	0.940	2.957	1.226	6.129 *
4. แผนภาพ แผนภูมิ	4.111	0.820	3.199	1.190	5.466 *
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผนโปร่งแสง	3.666	1.014	2.612	1.277	5.830 *
6. เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง	2.416	1.338	2.185	0.975	1.148

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 45 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้อุปกรณ์
การสอนโดยการใช้ของจริง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการใช้ เครื่อง
บันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับ
การใช้ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว แผนภาพ แผนภูมิ เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผนโปร่งแสง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้ของจริงเป็นอุปกรณ์การสอน การใช้ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว แผนภาพ แผนภูมิ เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผนโปรเจกเตอร์

ตาราง 46 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนอื่น ๆ เพิ่มเติมในการเรียนการสอนวิชาบรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

อุปกรณ์การสอน	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. หนังสือคู่มือการจัดหมู่ เลขหนังสือ หัวเรื่อง	5	13.88	179	63.70
2. พิมพ์ดีด	21	58.33	193	68.68
3. แถบเรียงบัตรรายการ	1	2.77	117	41.63

*คิดจากจำนวนอาจารย์ 36 นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 46 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 13.88 และนักศึกษาร้อยละ 63.70 มีความคิดเห็นว่าควรใช้หนังสือคู่มือการจัดหมู่ เลขหนังสือ หัวเรื่อง เป็นอุปกรณ์การสอน อาจารย์ร้อยละ 58.33 และนักศึกษาร้อยละ 68.68 มีความคิดเห็นว่าควรใช้พิมพ์ดีด อาจารย์ร้อยละ 2.77 และนักศึกษาร้อยละ 41.63 มีความคิดเห็นว่าควรใช้แถบเรียงบัตรรายการ เป็นอุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอนวิชา

5.5 การประเมินผล

ตาราง 47 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรม. 223
การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ในการประเมินผลควรคำนึงถึง ความมุ่งหมายเพียงใด	4.361	0.682	4.000	1.161	2.376 *
2. ทานติความเรียบร้อยบรรลุผลตาม ความมุ่งหมายเพียงใด	3.361	0.639	3.626	0.873	1.835
3. ทานเห็นด้วยเพียงใดกับ การประเมินผลต่อไปนี้					
3.1 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือ จัดกิจกรรม	3.972	1.253	4.010	1.160	0.194
3.2 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบ เรื่องหนึ่ง ๆ	4.305	0.821	3.419	0.918	5.482 *
3.3 ประเมินผลกลางภาคและ ปลายภาค	3.416	1.079	2.306	1.107	3.422 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 47 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายค่อนข้างมาก อาจารย์มีความเห็นว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมาย

ปานกลางส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรม อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ อาจารย์เห็นด้วยปานกลางส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลกลางภาคและปลายภาค

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง การคำนึงถึงความมุ่งหมายในการประเมินผล การประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ การประเมินผลกลางภาคและปลายภาค และการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว

5.6 ปัญหา

ตาราง 48 ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 223

การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ *	จำนวน	ร้อยละ *
1. ไม่ทราบความมุ่งหมายที่แท้จริงของวิชานี้	—	—	28	9.96
2. เนื้อหามีรายละเอียดมากเกินไป	16	44.44	123	43.77
3. การจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน	—	—	64	22.77
4. ไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ	23	63.88	238	84.69
5. ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	30	83.33	198	70.46
6. ไม่มีงบประมาณในการเชิญวิทยากร	15	41.66	110	39.14
7. นักศึกษามีปัญหาในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ	20	55.55	236	80.42

ตาราง 48 (ต่อ)

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
8. ไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ	13	36.11	142	50.55
9. วิทยาลัยไม่สนับสนุนในการจัดพิมพ์เอกสาร	3	8.33	103	36.65
10. อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา	27	75.00	—	—
11. นักศึกษาพิมพ์ผิดไม่เป็น	13	36.11	201	71.55
12. ไม่มีห้องสมุดเป็นเอกเทศ	2	5.55	—	—

* คำนวณจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 48 แสดงว่า อาจารย์ร้อยละ 63.88 และนักศึกษาร้อยละ 84.69 มีปัญหาในเรื่องการไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ อาจารย์ร้อยละ 83.33 และนักศึกษาร้อยละ 70.46 มีปัญหาเรื่องการขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม อาจารย์ร้อยละ 55.55 และนักศึกษาร้อยละ 80.42 มีปัญหาในเรื่องการอ่านตำราภาษาอังกฤษของนักศึกษา อาจารย์ร้อยละ 36.11 และนักศึกษาร้อยละ 50.55 มีปัญหาเรื่องไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ อาจารย์ร้อยละ 36.11 และนักศึกษาร้อยละ 71.55 มีปัญหาในเรื่องนักศึกษาพิมพ์ผิดไม่เป็น และอาจารย์ร้อยละ 75.00 มีปัญหาในเรื่องอาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา

6. ความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับวิชา บรรณ. 271 ความรู้ เบื้องต้น
ทางบรรณารักษศาสตร์

6.1 ความมุ่งหมาย

ตาราง 49 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของวิชา บรรณ. 271
ความรู้ เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ท่านเข้าใจความมุ่งหมายของ วิชานี้เพียงใด	4.138	0.866	3.508	0.882	3.818 *
2. ความมุ่งหมาย เหมาะสมกับระดับ ของผู้เรียนเพียงใด	3.750	0.731	3.743	0.865	0.040
3. ความมุ่งหมาย เหมาะสมกับ ความต้องการของสังคมเพียงใด	3.527	0.696	3.480	0.985	0.313

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 49 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้ค่อนข้าง
 มาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนค่อนข้าง
 มาก อาจารย์มีความเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมกับความต้องการของสังคมค่อนข้างมาก
 ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพเหมาะสมกับความต้องการของสังคมปานกลาง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษา
 เข้าใจความมุ่งหมายของวิชานี้แตกต่างกัน

6.2 เนื้อหาวิชา

ตาราง 50 ความถี่เห็นของอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับเนื้อหาวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

รายการความถี่	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. เนื้อหาน่าสนใจ เพียงใด	3.583	0.906	3.530	1.098	0.073
2. เนื้อหาสนองความต้องการของ ผู้เรียนเพียงใด	3.472	0.877	3.328	0.991	1.399
3. เนื้อหาเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของ ผู้เรียนเพียงใด	3.250	0.554	3.366	1.040	0.843
4. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน เนื้อหาต่อไปนี้ ท่านเห็นด้วยเพียงใด	4.439	0.621	3.695	0.911	5.197 *
4.1 ปรัชญาวิชาบรรณารักษศาสตร์	4.305	0.668	3.366	0.939	6.343 *
4.2 ความหมายและความสำคัญ ของห้องสมุด	4.611	0.494	3.693	0.869	7.072 *
4.3 ประวัติและวิวัฒนาการของ ห้องสมุด	4.527	0.559	3.597	0.981	6.738 *
4.4 ห้องสมุดประเภทต่าง ๆ	4.555	0.652	3.765	0.903	5.411 *
4.5 การจัดการศึกษาทาง บรรณารักษศาสตร์	4.388	0.644	3.825	0.941	3.862 *
4.6 ประวัติบุคคลสำคัญและสถาบัน เกี่ยวกับวงการห้องสมุด	4.250	0.806	3.626	0.996	3.872 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 50 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษามีความเห็นที่เห็นพ้องกันว่า เนื้อหาที่น่าสนใจค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นที่เห็นพ้องกันว่า เนื้อหาสนองความต้องการและเหมาะสมกับพื้นฐานความรู้ของผู้เรียน ปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับ เนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่อง เนื้อหาที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน

ตาราง 51 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับ เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในรายวิชา
บรรณ. 871 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่ม	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. จรรยาบรรณบรรณารักษ์	2	5.55	—	—

* คิดจากจำนวนอาจารย์ 36 คน

จากตาราง 51 แสดงว่าอาจารย์ร้อยละ 5.55 มีความเห็นว่าควรเพิ่ม เนื้อหาเรื่อง จรรยาบรรณบรรณารักษ์ในรายวิชานี้ และไม่ปรากฏว่านักศึกษาแสดงความคิดเห็นใด ๆ เกี่ยวกับการเพิ่มเนื้อหาอื่น ๆ ในรายวิชานี้

6.3 อัตราเวลาเรียน

ตาราง 52 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ.271
ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมเพียงใด	3.666	0.792	3.181	0.792	3.078 *
2. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น	2.333	1.195	3.245	1.192	4.714 *
3. ท่านเห็นด้วยเพียงใดกับการลดเวลาเรียนให้น้อยลง	1.694	1.268	2.274	1.362	2.902 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 52 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมค่อนข้างมากส่วนนักศึกษามีความเห็นว่อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมปานกลาง อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้นส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการลดเวลาเรียนให้น้อยลง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องความเหมาะสมของอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ การเพิ่มเวลาเรียนให้มากขึ้น และการลดเวลาเรียนให้น้อยลง

6.4 กระบวนการเรียนการสอน

ตาราง 53 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม
ในการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอน ควรใช้วิธีสอน และจัดกิจกรรมต่อไปนี้เพียงใด					
1. บรรยาย	3.000	0.925	0.832	1.009	0.977
2. บรรยายและบอกให้จด	2.555	1.402	3.202	1.078	3.128 *
3. บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ	3.472	0.774	3.163	1.015	2.121 *
4. สาธิตประกอบการอธิบายหรือบรรยาย	3.416	1.130	2.907	1.041	2.717 *
5. ค้นคว้าและทำรายงาน	3.861	0.761	3.572	0.871	1.850
6. จัดนิทรรศการ	2.527	1.158	3.313	1.156	4.122 *
7. เชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย	3.472	1.206	2.982	1.119	2.530 *
8. ทำแบบฝึกหัด	3.583	1.052	3.373	1.081	1.152
9. ศึกษาเอกสารนอกสถานที่	4.083	1.052	3.309	1.279	4.209 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 53 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการบรรยาย การบรรยายและบอกให้จด การบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ การสาธิตประกอบการอธิบายหรือบรรยาย การจัดนิทรรศการ และการเชิญวิทยากรมาบรรยาย

หรืออภิปราย อาจารย์และนักศึกษา เห็นด้วยค่อนข้างมากกับการค้นคว้าและทำรายงาน
อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการทำแบบฝึกหัดและการศึกษา
นอกสถานที่

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และ
นักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้วิธีสอนและจัดกิจกรรมโดยการบรรยายและบอก
ให้คิด การบรรยายและยกตัวอย่างประกอบ การสาธิตประกอบการอภิปรายหรือบรรยาย การจัด
นิทรรศการ การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปราย และการศึกษานอกสถานที่

ตาราง 54 ความเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์การสอนในการเรียนการสอน
วิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
ในการเรียนการสอนวิชานี้ ควรใช้ อุปกรณ์การสอนต่อไปนี้เพียงใด					
1. ของจริง	3.972	1.153	3.423	1.219	2.554 *
2. ภาพยนตร์	4.333	0.717	3.081	1.246	4.444 *
3. ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว	4.194	0.786	2.633	1.223	9.644 *
4. แผนภาพ แผนภูมิ	3.694	1.064	3.284	1.061	2.244 *
5. เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผนโปรเจกต์แสง	3.722	0.974	2.448	1.206	7.193 *
6. เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง	3.416	1.295	2.597	1.194	4.081 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 54 แสดงว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้อุปกรณ์การสอน โดยการใช้เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้ของจริง ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว แผ่นภาพ แผนภูมิ อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการใช้ เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอนโดยการใช้ของจริง การใช้ภาพยนตร์ การใช้ภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว การใช้แผ่นภาพ แผนภูมิ การใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง การใช้เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง

6.5 การประเมินผล

ตาราง 55 ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการประเมินผลวิชา บรรณ. 271
ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{X}$	S^2	$\bar{X}$	S^2	
1. ในการประเมินผลควรคำนึงถึง ความมุ่งหมายเพียงใด	4.527	0.603	3.779	0.949	5.254 *
2. ทานคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตาม ความมุ่งหมายเพียงใด	3.472	0.507	3.373	0.974	0.953
3. ทานเห็นด้วยเพียงใดกับ การประเมินผลต่อไปนี้ 3.1 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือ จัดกิจกรรม	3.333	1.511	3.526	1.085	0.902

ตาราง 55 (ต่อ)

รายการความเห็น	อาจารย์		นักศึกษา		Z
	$\bar{x}$	s^2	$\bar{x}$	s^2	
3.2 ประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบ เรื่องหนึ่ง ๆ	4.000	1.041	3.868	1.204	0.722
3.3 ประเมินผลกลางภาคและ ปลายภาค	3.444	1.054	3.672	0.913	1.264
3.4 ประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว	1.944	1.040	2.476	1.180	2.926 *

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 55 แสดงว่าอาจารย์มีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายมากที่สุดส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าการประเมินผลควรคำนึงถึงความมุ่งหมายค่อนข้างมาก อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณเรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายปานกลาง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว อาจารย์เห็นด้วยปานกลางส่วนนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรมและการประเมินผลกลางภาคและปลายภาค

เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษา ปรากฏว่า อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันในเรื่องการคำนึงถึงความมุ่งหมายในการประเมินผลและการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียว

6.6 ปัญหา

ตาราง 56 ปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชา บรรณ. 271
ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

ปัญหา	อาจารย์		นักศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ*	จำนวน	ร้อยละ*
1. ไม่ทราบความมุ่งหมายที่แท้จริงของวิชานี้	—	—	5	1.77
2. เนื้อหามีรายละเอียดมากเกินไป	19	52.77	198	70.66
3. การจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลาในการเรียนการสอน	3	8.33	122	43.41
4. ไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ	31	86.11	168	59.78
5. ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม	20	55.55	102	36.29
6. ไม่มีงบประมาณในการจัดวิทยากร	16	44.44	111	39.50
7. นักศึกษามีปัญหาในการอ่านตำราภาษาอังกฤษ	33	91.66	253	90.03
8. ไม่มีห้องเรียนโดยเฉพาะ	12	33.33	101	35.98
9. วิทยาลัยไม่สนับสนุนในการจัดพิมพ์เอกสาร	2	5.55	122	43.41
10. อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา	26	72.22	—	—

* คำนวณจากจำนวนอาจารย์ 36 คน นักศึกษา 281 คน

จากตาราง 56 แสดงว่า อาจารย์ร้อยละ 52.77 และนักศึกษาร้อยละ 70.66 มีปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหามีรายละเอียดมากเกินไป อาจารย์ร้อยละ 86.11 และนักศึกษาร้อยละ 59.78 มีปัญหาในเรื่องไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษาอย่างเพียงพอ อาจารย์ร้อยละ 55.55

และนักศึกษาร้อยละ 36.29 มีปัญหาในเรื่องการขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม อาจารย์ร้อยละ 91.66 และนักศึกษาร้อยละ 90.03 มีปัญหาในเรื่องการอ่านตำราภาษาอังกฤษของนักศึกษา อาจารย์ร้อยละ 72.22 มีปัญหาในเรื่องอาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา

บทย่อ สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ห้องสมุดเป็นหน่วยงานที่มีความสำคัญและจำเป็นในระบบการศึกษาในปัจจุบัน แต่ห้องสมุดส่วนใหญ่ยังขาดแคลนบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่อยู่เป็นจำนวนมาก วิทยาลัยครูหลายแห่งได้เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง เพื่อผลิตครูบรรณารักษ์และเจ้าหน้าที่สำหรับห้องสมุดโรงเรียน โดยใช้หลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 ของสภา. การฝึกหัดครู เพื่อที่จะให้ทราบว่า การใช้หลักสูตรดังกล่าวบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์หรือไม่ ผู้วิจัยจึงศึกษาความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง เพื่อที่จะนำผลการวิจัยไปพิจารณาประกอบการประเมินผลหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้ และเพื่อให้การจัดการศึกษาทางวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายในการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในด้านความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน และการประเมินผลของแต่ละรายวิชา
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูงว่าแตกต่างกันหรือไม่อย่างไร

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1.1 อาจารย์ผู้สอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง จากวิทยาลัยครู 11 แห่ง ที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในปีการศึกษา 2520 - 2521 จำนวน 36 คน

1.2 นักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง จากวิทยาลัยครู 11 แห่งที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ในปีการศึกษา 2520 - 2521 จำนวน 281 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือแบบสอบถาม โดยใช้สอบถามความคิดเห็นและปัญหาในรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ซึ่งประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน การประเมินผล และปัญหาของรายวิชาต่าง ๆ คือ

2.1 บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

2.2 บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

2.3 บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

2.4 บรรณ. 222 การเลือกและจัดทาสักห้องสมุด

2.5 บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1

2.6 บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

แบบสอบถามที่สร้างขึ้นเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

สำหรับใช้สอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นในด้านต่าง ๆ ของหลักสูตร แบบสอบถามปลายเปิด สำหรับสอบถามความคิดเห็นเพิ่มเติมของผู้ตอบ และแบบสอบถามแบบเลือกตอบสำหรับใช้สอบถามเกี่ยวกับปัญหา

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยครูในส่วนกลาง ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกให้อาจารย์และนักศึกษาโดยผ่านทางหัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของวิทยาลัยครูแห่งนั้น ๆ และขอความร่วมมือจากหัวหน้าภาควิชาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืนสำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวิทยาลัยครูในส่วนภูมิภาค ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปให้อาจารย์และนักศึกษาทางไปรษณีย์โดยผ่านหัวหน้าภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ของวิทยาลัยครูแห่งนั้น ๆ และขอความร่วมมือจากหัวหน้าภาควิชาในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับคืน

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้ดำเนินการ ดังนี้

ก. หาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์

ข. เปรียบเทียบความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ โดยใช้ $Z - test$

ค. หาค่าร้อยละของคำตอบจากแบบสอบถามปลายเปิดและคำตอบจากแบบสอบถามแบบเลือกตอบ

สรุปผลการค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ปรากฏผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตร

1.1 อาจารย์เข้าใจในความมุ่งหมายของหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชาในระดับค่อนข้างมากส่วนนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชาในระดับปานกลาง

1.2 อาจารย์และนักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายของหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.3 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าคุณภาพของหลักสูตรรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชาเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนค่อนข้างมาก

1.4 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าความมุ่งหมายของวิชาบรรณ. 211 บรรณ. 221 บรรณ. 223 เหมาะสมกับความต้องการของสังคมค่อนข้างมาก ความมุ่งหมายของวิชาบรรณ. 212 บรรณ. 222 เหมาะสมกับความต้องการของสังคมปานกลาง อาจารย์มีความเห็นว่าความมุ่งหมายของวิชาบรรณ. 271 เหมาะสมกับความต้องการของสังคมค่อนข้างมาก ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าความมุ่งหมายของวิชาบรรณ. 271 เหมาะสมกับความต้องการของสังคมปานกลาง

1.5 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องความมุ่งหมายเหมาะสมกับความต้องการของสังคมในวิชาบรรณ. 211

2. เนื้อหา

2.1 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ทุกวิชาน่าสนใจค่อนข้างมาก

2.2 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า เนื้อหาของวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 221 บรรณ. 222 และ บรรณ. 223 เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนปานกลาง อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาของวิชา บรรณ. 271 เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนปานกลาง ส่วนนักศึกษามีความคิดเห็นว่าเนื้อหาของวิชา บรรณ. 271 เหมาะสมกับระดับของผู้เรียนค่อนข้างมาก

2.3 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่า เนื้อหาของวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 222 และบรรณ. 271 สอดคล้องความต้องการของสังคมปานกลาง อาจารย์มีความคิดเห็นว่าเนื้อหาของวิชาบรรณ. 212 บรรณ. 221 และบรรณ. 223 สอดคล้องความต้องการของสังคมปานกลาง ส่วนนักศึกษามีความเห็นว่าเนื้อหาของวิชาบรรณ. 212 บรรณ. 221 และ บรรณ. 223 สอดคล้องความต้องการของผู้เรียนค่อนข้างมาก

2.4 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการที่หลักสูตรกำหนดรายละเอียดในเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชา

2.5 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องรายละเอียดของเนื้อหาวิชาทุกรายวิชา

3. อัตราเวลาเรียน

3.1 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่าอัตราเวลาเรียนของวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 221 บรรณ. 223 เหมาะสมปานกลาง อาจารย์มีความเห็นว่าอัตราเวลาเรียนของวิชาบรรณ. 222 บรรณ. 223 เหมาะสมค่อนข้างมากส่วนนักศึกษามีความเห็นว่อัตราเวลาเรียนของวิชาบรรณ. 222 และ บรรณ. 223 เหมาะสมปานกลาง

3.2 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ของวิชาบรรณ. 222 และ บรรณ. 271

3.3 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นเกี่ยวกับการเพิ่มเวลาเรียนวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 221 อาจารย์เห็นด้วยปานกลางกับการเพิ่มเวลาเรียนวิชา บรรณ. 212 บรรณ. 223 ส่วนนักศึกษามีความเห็นค่อนข้างมาก อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการเพิ่มเวลาเรียนในวิชา บรรณ. 222 ส่วนนักศึกษามีความเห็นค่อนข้างมาก อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างน้อยส่วนนักศึกษามีความเห็นปานกลางกับการเพิ่มเวลาเรียนวิชาบรรณ. 271

3.4 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการเพิ่มเวลาเรียนวิชาบรรณ. 212 บรรณ. 221 บรรณ. 222 บรรณ. 223 และบรรณ. 271 ใหม่มากขึ้น

3.5 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นค่อนข้างน้อยกับการลดเวลาเรียนในรายวิชาในทุกรายวิชา

3.6 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการลดเวลาเรียนในรายวิชาบรรณ. 211 และบรรณ. 271

4. กระบวนการเรียนการสอน

4.1 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นด้วยปานกลางกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรม โดยการบรรยายในวิชาบรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 222 และบรรณ. 271 การบรรยายและยกตัวอย่างประกอบในวิชาบรรณ. 221 และบรรณ. 271 การสาธิตประกอบ การอธิบายหรือบรรยายในวิชาบรรณ. 271 การจัดนิทรรศการในวิชาบรรณ. 211 บรรณ. 221 บรรณ. 222 และบรรณ. 271 การเชิญวิทยากรมาบรรยายหรืออภิปรายในรายวิชาบรรณ. 211

บรรณ. 222 บรรณ. 223 และบรรณ. 271 การทำแบบฝึกหัดในวิชา บรรณ. 271

การศึกษานอกสถานที่ในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 221 บรรณ. 222

4.2 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการบรรยายและยกตัวอย่างประกอบในรายวิชา บรรณ. 211 การสาธิตประกอบ การอธิบายหรือบรรยายในวิชา บรรณ. 212 บรรณ. 211 บรรณ. 222 และบรรณ. 223 การค้นคว้าและทำรายงานในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 271 การทำแบบฝึกหัดในวิชา บรรณ. 212 บรรณ. 221

4.3 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการใช้วิธีสอนและการจัดกิจกรรมโดยการบรรยายในวิชา บรรณ. 223

4.4 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการใช้วิธีการสอนและการจัดกิจกรรมโดยการบรรยายและบอกให้จดในวิชา บรรณ. 223 บรรณ. 212 บรรณ. 211 บรรณ. 271 การบรรยายและยกตัวอย่างประกอบในวิชา บรรณ. 212 บรรณ. 271 การสาธิตประกอบ การอธิบายหรือบรรยายในวิชา บรรณ. 271 การค้นคว้าและทำรายงานในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 222 บรรณ. 223 และบรรณ. 271 การจัดนิทรรศการในวิชา บรรณ. 271 การทำแบบฝึกหัดในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 221 บรรณ. 222 และบรรณ. 223 การศึกษานอกสถานที่ในวิชา บรรณ. 223 และบรรณ. 271

4.5 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการใช้อุปกรณ์การสอนโดยใช้ของจริงในวิชา บรรณ. 212 บรรณ. 222 และบรรณ. 223

4.6 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้อุปกรณ์การสอนโดยใช้แผนภาพแผนภูมิในวิชา บรรณ. 212 และบรรณ. 271 การใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะแบบโปรเจกต์ในวิชา บรรณ. 212 และบรรณ. 222 การใช้เครื่องบันทึกเสียงแถบบันทึกเสียงในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 221 และบรรณ. 271

4.7 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการใช้เครื่องบันทึกเสียงแถบบันทึกเสียงในวิชา บรรณ. 222 และบรรณ. 223

4.8 อาจารย์เห็นด้วยค่อนข้างมากนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการใช้อุปกรณ์การสอนโดยใช่ของจริงในวิชา บรรณ. 271 การใช้ภาพยนตร์และภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหวในทุกรายวิชา การใช้แผนภาพแผนภูมิในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 221 บรรณ. 222 และบรรณ. 271 การใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะแบบโปรเจกต์แสงในวิชาบรรณ. 211 บรรณ. 221 บรรณ. 223

4.9 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการใช้อุปกรณ์การสอนโดยใช้ของจริงในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 221 บรรณ. 223 และบรรณ. 271 การใช้ภาพยนตร์ภาพนิ่งภาพเคลื่อนไหวในทุกรายวิชา การใช้แผนภาพแผนภูมิเครื่องฉายข้ามศีรษะ แบบโปรเจกต์แสง เครื่องบันทึกเสียง แถบบันทึกเสียง ในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 221 และบรรณ. 271

5. การประเมินผล

5.1 อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นว่าการประเมินผลของทุกวิชาควรคำนึงถึงความมุ่งหมายค่อนข้างมาก

5.2 อาจารย์และนักศึกษาคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายปานกลางในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 222 และบรรณ. 271 ผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายค่อนข้างมากในวิชา บรรณ. 221 อาจารย์คิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายปานกลางส่วนนักศึกษาคิดว่าผู้เรียนบรรลุผลตามความมุ่งหมายค่อนข้างมากในวิชา บรรณ. 223

5.3 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนและจัดกิจกรรมในวิชา บรรณ. 211 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมากกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือจัดกิจกรรมในวิชา บรรณ. 221 บรรณ. 222 และบรรณ. 223 อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างน้อยกับการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียวในทุกวิชา

5.4 อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่องการประเมินผลปลายภาคครั้งเดียวของทุกวิชา การประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ ในวิชาบรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 221 บรรณ. 222 และบรรณ. 223 การประเมินผลกลางภาคและปลายภาคในวิชา บรรณ. 223

6. ปัญหา อาจารย์และนักศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ดังต่อไปนี้

6.1 อาจารย์และนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีปัญหาในเรื่องไม่มีหนังสือและวัสดุการศึกษาอย่างเพียงพอในวิชาต่าง ๆ ทุกวิชา

6.2 อาจารย์และนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีปัญหาในเรื่องการอ่านตำราภาษาอังกฤษของนักศึกษา

6.3 อาจารย์และนักศึกษามากกว่าร้อยละ 50 มีปัญหาในเรื่องการขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม ในวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212 บรรณ. 221 บรรณ. 222 และ บรรณ. 223

6.4 อาจารย์มากกว่าร้อยละ 50 มีปัญหาในเรื่องอาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา

6.5 อาจารย์ร้อยละ 52.77 นักศึกษาร้อยละ 70.66 มีปัญหาในเรื่องเนื้อหาวิชา บรรณ. 271 มีรายละเอียดมากเกินไป

6.6 นักศึกษาร้อยละ 71.55 มีปัญหาในเรื่องพิมพ์ผิดไม่เป็นในการเรียนวิชา บรรณ. 223

อภิปรายผล

จากการวิจัย เพื่อศึกษา เปรียบเทียบความคิด เห็นและปัญหาของอาจารย์และนักศึกษา เกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง มีข้อที่น่าสนใจ เกิดดังนี้

1. อาจารย์และนักศึกษา เข้าใจความมุ่งหมายของแต่ละวิชาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาระดับค่าของความคิดเห็นปรากฏว่าอาจารย์เข้าใจความมุ่งหมายค่อนข้างมาก นักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่หลักสูตรไม่ได้กำหนดความมุ่งหมายไว้แน่ชัด เพราะได้กำหนดความมุ่งหมายไว้อย่างกลาง ๆ เพื่อให้วิทยาลัยครูสามารถกำหนดความมุ่งหมายให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในท้องถิ่นที่วิทยาลัยครูนั้นตั้งอยู่

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาเกี่ยวกับความมุ่งหมายของหลักสูตร
ในรายวิชาต่าง ๆ แล้ว พบว่าความมุ่งหมายของวิชาต่าง ๆ เหมาะสมดีแล้ว เหมาะกับระดับ
ของผู้เรียนและความต้องการของสังคม จึงนับได้ว่าความมุ่งหมายของหลักสูตร เป็นไปตามแนวทาง
ที่กรรมการฝึกหัดครูได้วางไว้ว่าให้สนองความต้องการของสังคมอย่างแท้จริง (กรรมการฝึกหัดครู
2519 : 2)

2. ในด้าน เนื้อหาวิชา ผลการวิจัยปรากฏว่าอาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยค่อนข้างมาก
กับเนื้อหาที่กำหนดไว้ในหลักสูตร แสดงว่าเนื้อหาของวิชาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เหมาะสมดีแล้ว
อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในเรื่อง
รายละเอียดของเนื้อหา ทั้งนี้จะเนื่องมาจากการเข้าใจความมุ่งหมายของวิชาต่าง ๆ
แตกต่างกัน

จากการวิจัยพบว่าเนื้อหาของรายวิชาต่าง ๆ เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ซึ่งตรงกับ
รายงานการวิเคราะห์และการประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519 ที่ว่าเนื้อหาของวิชา
บรรณ. 212 บรรณ. 221 บรรณ. 222 และบรรณ. 271 เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน
(กรรมการฝึกหัดครู 2522 : 204 - 205)

3. อัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้ อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นว่ามีความ
เหมาะสมปานกลางและค่อนข้างมาก แสดงว่าอัตราเวลาเรียนที่กำหนดไว้มีความเหมาะสมดีแล้ว
ซึ่งตรงกับการวิจัยของกรรมการฝึกหัดครูที่ว่าอัตราเวลาและจำนวนหน่วยกิตของรายวิชาต่าง ๆ
เหมาะสมดีแล้ว (กรรมการฝึกหัดครู 2522 : 204 - 205)

4. กระบวนการเรียนการสอน อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยกับการใช้วิธีสอนและ
การจัดกิจกรรมโดยการบรรยาย บรรยายและบอกให้จด บรรยายและยกตัวอย่างประกอบ
สาธิตประกอบคำอธิบายหรือบรรยาย ค้นคว้าและทำรายงาน การจัดนิทรรศการ การทำ
แบบฝึกหัดและการศึกษานอกสถานที่ ในระดับปานกลาง ค่อนข้างมาก และมากที่สุด แสดงว่า
วิธีสอนและการจัดกิจกรรมเหล่านี้เหมาะที่จะใช้ในการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ

ในการใช้อุปกรณ์การสอนในรายวิชาต่าง ๆ โดยการใช้ของจริง ภาพยนตร์ ภาพนิ่ง
ภาพเคลื่อนไหว กระจกฉายข้ามศีรษะ แผ่นโปร่งแสง อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยปานกลางและ

ค่อนข้างมาก เว้นแต่ในรายวิชา บรรณ. 271 ซึ่งนักศึกษาเห็นด้วยกับการใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะ
แผนโปรเจกต์ค่อนข้างน้อย แสดงว่าอุปกรณ์การสอนต่าง ๆ สามารถใช้ในการเรียนการสอนใน
วิชาต่าง ๆ ได้ เว้นแต่การใช้เครื่องฉายข้ามศีรษะและแผนโปรเจกต์ในวิชา บรรณ. 271

อาจารย์และนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอนแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในบางเรื่อง ทั้งนี้จะเนื่องมาจากการเรียนการสอนในระดับ
อุดมศึกษามิใช่วิธีการสอนที่ดีที่สุด เหมาะสมกับทุกวิชา แต่วิธีสอนอย่างหนึ่งย่อมเหมาะกับ
เนื้อหาผู้สอน ผู้เรียน และสภาพแวดล้อมอย่างหนึ่ง (ไพฑูริย์ วิเลตรัตน์ 2521 : 124)

5. การประเมินผล อาจารย์และนักศึกษาเห็นด้วยกับการประเมินผลทุกครั้งที่สอนหรือ
จัดกิจกรรม ประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ ประเมินผลกลางภาคและปลายภาคในระดับ
ปานกลาง และค่อนข้างมาก ส่วนการประเมินผลปลายภาคเพียงครั้งเดียวอาจารย์และนักศึกษา
เห็นด้วยค่อนข้างน้อย แสดงว่าในการวัดผลควรจะใช้วิธีการต่าง ๆ หลาย ๆ วิธี แต่ไม่ควร
ประเมินผลปลายภาคเพียงครั้งเดียว

อาจารย์และนักศึกษามีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ใน
เรื่องการประเมินผลทุกครั้งที่สอนจบเรื่องหนึ่ง ๆ ในรายวิชา บรรณ. 211 บรรณ. 212
บรรณ. 221 บรรณ. 222 และบรรณ. 223 ทั้งนี้จะเนื่องมาจากการประเมินผลนั้นย่อม
จะต้องคำนึงถึงความมุ่งหมาย เนื้อหา กระบวนการเรียนการสอนเป็นสำคัญเมื่ออาจารย์และ
นักศึกษาเข้าใจความมุ่งหมายแตกต่างกันจึงเป็นผลให้ความคิดเห็นในด้านการประเมินผลแตกต่างกัน
ด้วย

6. ปัญหาต่าง ๆ ที่อาจารย์และนักศึกษาสวนมากประสบคือการไม่มีหนังสือและวัสดุ
การศึกษาอย่างเพียงพอ การอ่านตำราภาษาอังกฤษของนักศึกษา ปัญหา 2 ประการนี้ อาจารย์
และนักศึกษาประสบในทุกรายวิชา อาจารย์และนักศึกษามีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนอุปกรณ์ใน
การจัดกิจกรรมในรายวิชาต่าง ๆ ทุกรายวิชา เว้นแต่วิชา บรรณ. 271 อาจารย์และนักศึกษามี
ปัญหาในวิชา บรรณ. 271 ในเรื่องเนื้อหาที่มีรายละเอียดมากเกินไปนอกจากนี้อาจารย์มีปัญห
ในเรื่องที่แต่ละคนต้องสอนหลายวิชา ปัญหาเหล่านี้ควรจะได้รับการแก้ไขต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อวิทยาลัยครู

1.1 วิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก ในระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง ควรจะเตรียมกำลังอาจารย์ให้พร้อม

1.2 วิทยาลัยครูที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก ควรจัดหาหนังสือและวัสดุการศึกษาต่าง ๆ ให้พร้อมก่อนที่จะเปิดสอน

1.3 ในการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ควรให้ครูเรียนทราบความมุ่งหมายที่แน่ชัด และควรส่งเสริมให้ครูเรียนมีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติการ บริการ และดำเนินการงานของสมาคม

1.4 วิทยาลัยครูสนับสนุนให้อาจารย์เขียนหรือแปลตำรา เพื่อเป็นเอกสารประกอบการเรียนการสอนและการค้นคว้าเพิ่มเติมของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะต่อสภาการศึกษา

2.1 ในการจัดทำหลักสูตร ควรจะกำหนดความมุ่งหมายของแต่ละวิชาให้ชัดเจน และในขณะเดียวกัน ควรให้โอกาสแก่วิทยาลัยครูในการกำหนดความมุ่งหมายให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมและชุมชน

2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้วิทยาลัยที่เปิดสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอกให้กำลังอาจารย์เพียงพอ สนับสนุนในด้านงบประมาณเพื่อการจัดหาหนังสือและวัสดุการศึกษาอย่างเพียงพอ

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัย

3.1 ควรมีการประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับนี้ โดยวิธีการต่าง ๆ หลายวิธี

3.2 ควรศึกษาปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนในแต่ละรายวิชาอย่างละเอียดลึกซึ้ง

3.3 ควรศึกษาความต้องการในการเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์เป็นวิชาเอก และศึกษาความต้องการของหน่วยงานต่าง ๆ ที่จะรับผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ เข้าทำงาน

ນວນສຳນຸກ

บรรณานุกรม

กมล สุคประเสริฐ "การวิจัยหลักสูตร" วิทยศึกษ 1 : 19 - 26 กุมภาพันธ์ 2512

การฝึกหัดครู, กรม นโยบายและการจัดการฝึกหัดครูตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ระยะที่ 4 (พ.ศ. 2520 - 2524) 2519 , 39 หน้า อัดสำเนา

รายงานการวิเคราะห์และประเมินผลหลักสูตร การฝึกหัดครู 2519 ของ
สภาการฝึกหัดครู หน่วยงานพิเศษ กรมการฝึกหัดครู 2521 , 262 หน้า

สถิติการศึกษาระดับการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ 2520 โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
การเกษตรแห่งประเทศไทย 2521 , 59 หน้า

หลักสูตรการฝึกหัดครู สภาการฝึกหัดครู พุทธศักราช 2519 โรงพิมพ์ตำรวจ 2520,
278 หน้า

กุลพัธน์ สุวรรณรัตน์ การศึกษาข้อได้เปรียบเสียเปรียบในการรับผิดชอบงานของสมาชิกของอาจารย์วิชา
บรรณารักษศาสตร์ในมหาวิทยาลัยในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2518 , 237 หน้า อัดสำเนา

เกษม อุทยานิน "การศึกษากับการพัฒนาประเทศ" ขาวสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 12 :
12 - 18 กรกฎาคม 2510

ไข่มุกด์ มลิณะเลข การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในระดับฝึกหัดครู วิทยานิพนธ์ อ.ม.
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2508 , 223 หน้า อัดสำเนา

จุรีย์ อุศุภรัตน์ การประเมินผลการฝึกอบรมบรรณารักษ์ของสมาคมเฉพาะ ของสมาคมห้องสมุด
แห่งประเทศไทย ระหว่าง พ.ศ. 2512 - 2519 วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2521 , 324 หน้า อัดสำเนา

ณรงค์ ป้อมบุปผา การศึกษาเพื่อติดตามผลการอบรมวิชาบรรณารักษศาสตร์สำหรับห้องสมุดโรงเรียน
ซึ่งจัดโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย ระหว่างปีการอบรม 2513 - 2517 วิทยานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518 , 135 หน้า อัดสำเนา

* ทัศนีย์ ทองศิริ ประสิทธิผลของหลักสูตรบรรณารักษศาสตร์ต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2513 - 2518 วิทยานิพนธ์ อ.ม.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2521 , 180 หน้า อัดสำเนา

ทีศนา แวมมณี "การประเมินผลหลักสูตร" วิทยาสาร 32 : 14 - 18 กันยายน 2519

ธวัชชัย ชัยจิรฉายกุล "หลักการของหลักสูตร" การศึกษาเอกชน 6 : 24 - 25 มีนาคม 2520 ✓

ธำรง แสงวน "ความสำคัญของห้องสมุด" วารสารห้องสมุด 3 : 130 - 134 พฤษภาคม-มิถุนายน 2510

นวลฉวี สุธรรมวงศ์ "การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับมหาวิทยาลัยในประเทศไทย" วารสารห้องสมุด 3 : 145 - 178 พฤษภาคม - มิถุนายน 2513

นันทา วิฑูริศักดิ์ "การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ. ชั้นสูง พ.ศ. 2510 (วิชาโท) ในวิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516 , 73 หน้า อัดสำเนา

บุญศรี ไพรทัศน์ "การประเมินผลหลักสูตรวิชาการศึกษาในห้องสมุด (L.Sc. 101) ในระดับปริญญาตรีวิทยาลัยวิชาการศึกษา ปรินิพนธ์ กศ.ม. วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2516 , 73 อัดสำเนา

* ประสานสุข สุวรรณประทีป การศึกษาปัญหาและความต้องการในการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในวิทยาลัยครู ระหว่าง พ.ศ. 2509 - 2518 วิทยานิพนธ์ อ.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2516 , 263 หน้า อัดสำเนา

พจน์ สะเพียรชัย "โครงสร้างของหลักสูตรทั่วไป" ข่าวสารสภาการศึกษาแห่งชาติ 2 : 71 - 78 กันยายน 2514

ไพฑูรย์ สีนลารักษ์ "วิธีสอนแบบบรรยาย" ใน เอกสารทางวิชาการรวบรวมคำบรรยายและบทความจากการสัมมนาเรื่องวิธีการวิทยากรทั่วประเทศ หน้า 124 กรมการฝึกหัดครู 2521 อัดสำเนา

มาลินี ประเสริฐวงศ์ "การศึกษาและประเมินผลหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ของคณะศิลปศาสตรมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปรินิพนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2518 , 100 หน้า อัดสำเนา

บุพา อุดมศักดิ์ "ข้อคิดในการติดตามผลบัณฑิตเพื่อปรับปรุงหลักสูตร" วารสารคณะกรรมการ

การศึกษาแห่งชาติ 4 : 1 - 34, พฤศจิกายน 2515

รามคำแหง, มหาวิทยาลัย ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ ม.ป.ป., 8 หน้า อักษรย่อ

๙๘ ลมูล รัตตากร "การสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์ การอบรมครูบรรณารักษ์และการปรับปรุง
หลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์" วารสารห้องสมุด 3 : 264 - 275, พฤษภาคม -
มิถุนายน 2515

กวน สายยศ และ อังคณา คันธิรัตน์นันท สถิติวิทยาทางการศึกษา วิชาพาณิช 2515 ,

251 หน้า

ลลิตา กิติประสาร การติดตามผลปฏิบัติงานของผู้สำเร็จปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

วิชาบรรณารักษศาสตร์ และผู้สำเร็จประกาศนียบัตรชั้นสูงวิชาเฉพาะบรรณารักษศาสตร์จาก

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ปรินญานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

2518 , 169 หน้า อักษรย่อ

วิรัช วิเชียรโชติ "การปฏิรูปการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนา" ใน พัฒนาสังคม 8 : หน้า 37

วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร 2515

ศรีทอง สี่ทอง หลักการใช้นั่งสือและห้องสมุด พิมพ์ครั้งที่ 2 กรมการฝึกหัดครู 2508 ,

209 หน้า

สุชุม เฉลบทรัพย์ การคาดคะเนความต้องการครูบรรณารักษ์ในโรงเรียนระดับประถมศึกษา

ตอนปลายและมีขมศึกษาความสามารถในการผลิตครูบรรณารักษ์ของกรมการฝึกหัดครู

ระหว่างปี พ.ศ. 2510 - 2524 ปรินญานินท์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร , 76 หน้า อักษรย่อ

สุทธิลักษณ์ อำพันวงศ์ "การศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" ใน

บรรณารักษ์ 2509 , หน้า 1 - 13 คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2510

สุนทร แก้วลาย "การเรียนวิชาบรรณารักษศาสตร์ ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร"

วารสารห้องสมุด 5 : 398 - 408 กันยายน - ตุลาคม 2515

สุนิทร คุณานุกร หลักสูตรและการสอน โรงพิมพ์ทวนพิมพ์ 2518 , 259 หน้า

อนงค์ ศรีศักดิ์ "การศึกษากับห้องสมุด" วารสารห้องสมุด 2 : 22 - 27, เมษายน - มิถุนายน 2501

อนันต์ ศรีโสภณ หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ 2 วัฒนาพานิช 2521, 340 หน้า

Association for Supervision and Curriculum Improvement. Research for Curriculum Improvement, Washington D.C., Development of National Education Association, 1957. 350 p.

Bangkok Institute for Child Study. Regional Workshop on Research in Curriculum Evaluation, Bangkok, Bangkok Secretary Office, 1968. 186 p.

Banchong Chantrasa. Propose Standards for Education for Librarianship in Thailand. Doctor's thesis. George Peabody College for Teacher, 1974, 309 p. mimeographed.

Beggs, Walter K. The Education for Teacher. New York, The Center Research in Education, 1965. 116 p.

Crowe, Virginia Masry. "Guideline for Curriculum Revision Base on Selected Role Competencies Percived as Valuable by Graduates of the Library Science Program at Edinboro State College," Dissertation Abstracts International. 35 : 489 A, July 1974.

Dorsett, Corn Matheny. "Library Assistants a Survey of Training Program and Employment in Selected Libraries," Dissertation Abstracts International. 33 : 368 A, January 1973.

Gray, Audrey W. and Alton C. Staughan. Education in Thailand : A Sector Study. Bangkok the United States operation to Thailand Agency for International Development, 1971. 270 p.

MacNail, John D. "Force Influing Curriculum," Review of Educational Research. 39 : 312 - 313, June 1967.

National Education Association. School Libray Program in Rural Areas. Washington D.C., Department of Rural Education, 1966. 44 p.

Thailand Library Association. "Library Education and Training in Thailand," Conference of Southeast Asian Librarians, held at University of Singapore on 14th - 16th August 1970. Singapore, 1972. 201 p.

Zachert, Matha Jame and Marry Lou Stursa. "Continuing Education for evaluation of S.L.A.'s 1969 Semina," Special Library 60 : 616 - 617, November 1969.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

หลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519

วิชาบรรณารักษศาสตร์ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง

หลักสูตรการฝึกหัดครู พ.ศ. 2519

วิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง

ความมุ่งหมาย

1. เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการจัดและให้บริการห้องสมุดแก่ครูและนักเรียนในห้องสมุดโรงเรียนประถม และโรงเรียนมัธยม
2. เพื่อให้ผู้เรียนทำหน้าที่เป็นครูบรรณารักษ์ และช่วยครูบรรณารักษ์
3. เพื่อส่งเสริมให้เกิดความสนใจและรู้สึกในคุณค่าของวิชาบรรณารักษศาสตร์
4. เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อวิชาชีพบรรณารักษ์
5. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถสอนวิธีใช้หนังสือและห้องสมุดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การจัดการเรียน

วิชาเอก ต้องเรียนรายวิชามังคัมคอปนี้ 14 หน่วยกิต

บรรณ. 211	บริการอ้างอิงเบื้องต้น	2/2
บรรณ. 212	บริการของห้องสมุด	2/2
บรรณ. 221	งานเทคนิคของห้องสมุด	2/2
บรรณ. 222	การเลือกและการจัดหาวัสดุห้องสมุด	2/2
บรรณ. 223	การจัดหนังสือและทำบัตรรายการ 1	4/4
บรรณ. 271	ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	2/2

วิชาโท ต้องเรียนรายวิชามังคัมคอปนี้ 8 หน่วยกิต

บรรณ. 211	บริการอ้างอิงเบื้องต้น	2/2
บรรณ. 212	บริการของห้องสมุด	2/2
บรรณ. 221	งานเทคนิคของห้องสมุด	2/2
บรรณ. 222	การเลือกและการจัดหาวัสดุห้องสมุด	2/2

รายวิชา

บรรณ. 101 ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า

1 หน่วยกิต 1 ชั่วโมง

ให้รู้จักห้องสมุดของสถานศึกษาของตนเองและห้องสมุดบางแห่ง ในด้านสถานที่บริการ และระเบียบวัสดุห้องสมุดและวิธีใช้วัสดุห้องสมุดประเภทต่าง ๆ สามารถเขียนรายงานการค้นคว้า ได้อย่างถูกต้องตามแบบสากลนิยม

บรรณ. 211 บริการอ้างอิงเบื้องต้น

2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ศึกษาหนังสืออ้างอิงในด้าน ลักษณะ ประเภท การประเมินคุณค่า การเลือกและการจัดบริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า รวมทั้งให้ทราบถึงห้องสมุดและสถาบันที่ช่วยในการศึกษาค้นคว้า

บรรณ. 212 บริการของห้องสมุด

2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

บริการของห้องสมุด และการใช้บริการต่าง ๆ เพื่อให้เป็นประโยชน์ในห้องสมุดโรงเรียน รวมทั้งศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด โดยเน้นเฉพาะกิจกรรมของห้องสมุดโรงเรียน

บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด

2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

วิธีจัดดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดหาหนังสือ และอุปกรณ์การศึกษา การตรวจรับหนังสือ และการเตรียมหนังสือให้ยืม งานเกี่ยวกับการยืมส่งหนังสือ

บรรณ. 222 การเลือกและการจัดหาวัสดุห้องสมุด

2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

สามารถประเมินผลและคัดเลือกหนังสือและวัสดุอื่น ๆ ตลอดจนสามารถใช้เครื่องช่วยในการเลือกแหล่งหนังสือ และความเคลื่อนไหวในวงการหนังสือและวัสดุห้องสมุดให้เป็นประโยชน์

บรรณ: 223 การจัดพิมพ์หนังสือและทำบัตรรายการ 1

4 หน่วยกิต 4 ชั่วโมง

ประโยชน์และความจำเป็นของการจัดพิมพ์หนังสือและทำบัตรรายการ หนังสือภาษาไทย และภาษาอังกฤษเบื้องต้น ทั้งสามารถปฏิบัติงานนี้ได้ด้วย ศึกษาความสำคัญและประโยชน์ของการจัดพิมพ์หนังสือ หลักเกณฑ์ทั่วไปในการจัดพิมพ์หนังสือแบบต่าง ๆ โดยย่อ ระบบการจัดพิมพ์หนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้ การกำหนดหัวเรื่องของหนังสือ การทำบัตรรายการ และการเรียงบัตรรายการ

บรรณ: 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์

2 หน่วยกิต 2 ชั่วโมง

ปรัชญาวิชาบรรณารักษศาสตร์ ความหมายและความสำคัญของห้องสมุด ห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ตลอดจนองค์ประกอบของห้องสมุดแต่ละประเภท ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุดทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ รวมทั้งการจัดการศึกษาวิชาบรรณารักษศาสตร์ในสถาบันต่าง ๆ

ภาคผนวก ข.

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

ความคิดเห็นและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามชุดนี้เป็นแบบสอบถามที่ต้องการทราบความคิดเห็นในด้านความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา อัตราเวลาเรียน กระบวนการเรียนการสอน การประเมินผล ของรายวิชาต่าง ๆ ตามหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง พ.ศ. 2519 ซึ่งมี 6 รายวิชา คือ

บรรณ. 211	บริการอ้างอิงเบื้องต้น	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง
บรรณ. 212	บริการของห้องสมุด	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง
บรรณ. 221	งานเทคนิคของห้องสมุด	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง
บรรณ. 222	การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง
บรรณ. 223	การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1	4 หน่วยกิต	4 ชั่วโมง
บรรณ. 271	ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์	2 หน่วยกิต	2 ชั่วโมง

ตอนที่ 1 และตอนที่ 2 ของแบบสอบถามชุดนี้ ได้กำหนดค่าความเห็นไว้ 5 ระดับคือ

1, 2, 3, 4, และ 5 ตามลำดับ ซึ่งหมายความว่าดังนี้

1 หมายถึง	น้อยที่สุด	หรือ	เห็นควบน้อยที่สุด
2 หมายถึง	ค่อนข้างน้อย	หรือ	เห็นควยค่อนข้างน้อย
3 หมายถึง	ปานกลาง	หรือ	เห็นควยปานกลาง
4 หมายถึง	ค่อนข้างมาก	หรือ	เห็นควยค่อนข้างมาก
5 หมายถึง	มากที่สุด	หรือ	เห็นควยมากที่สุด

ในการตอบแบบสอบถามชุดนี้ โปรดกา ☒ ลงในช่อง 1 หรือ 2 หรือ 3 หรือ 4 หรือ 5 ซึ่งตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน โดยไม่ต้องกังวลว่าคำตอบจะถูกหรือผิด เพราะแบบสอบถามชุดนี้ ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิดแต่ประการใด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาต่าง ๆ ในการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ระดับ ป.กศ.ชั้นสูง แต่ละรายวิชา ท่านมีปัญหามากประการใด โปรดกา ☒ ในช่องรายวิชาต่าง ๆ ที่ตรงกับปัญหานั้น ๆ

ขอขอบคุณที่ได้รับความร่วมมือด้วยดีจากท่าน

สถานภาพของผู้ตอบ

☐ อาจารย์

☐ นักศึกษา

[illegible]

ตอนที่ 2

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
15. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน เนื้อหาต่อไปนี้ใน รายวิชา บรรณ. ๑11 บริการอ้างอิงเบื้องต้น ท่านเห็นควรเพียงใด 15.1 ลักษณะ ประเภท และการใช้หนังสืออ้างอิง 15.2 วัตถุประสงค์และลักษณะทั่วไปของบริการ ตอบคำถามและช่วยค้นคว้า 15.3 หน้าที่และคุณสมบัติของบรรณารักษ์ฝ่ายบริการ ตอบคำถามและช่วยค้นคว้า 15.4 การจัดบริการตอบคำถามและช่วยค้นคว้า 15.5 การคัดเลือกและประเมินค่าหนังสืออ้างอิง 15.6 แหล่งสารนิเทศต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดอื่น ๆ หรือสถาบันที่ช่วยในการศึกษาค้นคว้า					
16. เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในรายวิชานี้ (โปรดระบุ)					
17. การที่หลักสูตร กำหนดให้เรียน เนื้อหาต่อไปนี้ในรายวิชา บรรณ. ๑1๒ บริการของห้องสมุด ท่านเห็นควร เพียงใด 17.1 ลักษณะของงานบริการชนิดต่าง ๆ 17.2 การจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของห้องสมุด 17.3 การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน 17.4 การจัดบริการต่าง ๆ ของห้องสมุด 17.5 การประชาสัมพันธ์					

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
18. เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในวิชานี้ (โปรดระบุ)					
19. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียน เนื้อหาต่อไปนี้ในรายวิชา บรรณ. 221 งานเทคนิคของห้องสมุด ทานเห็นด้วย เพียงใด 19.1 ลักษณะและขอบเขตของงาน เทคนิคของห้องสมุด 19.2 การจัดหาและตรวจรับหนังสือและวัสดุห้องสมุด 19.3 การเตรียมหนังสือและวัสดุห้องสมุด 19.4 การจ่ายรับหนังสือและการทำหนังสือจอง 19.5 การจัดเก็บวารสาร สิ่งพิมพ์และวัสดุห้องสมุด 19.6 การร่วรงรักษา การซ่อมหนังสือและวัสดุห้องสมุด 19.7 การสำรวจหนังสือและวัสดุห้องสมุด					
20. เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในวิชานี้ (โปรดระบุ)					
21. การที่หลักสูตร กำหนดให้เรียน เนื้อหาต่อไปนี้ในรายวิชา บรรณ. 222 การเลือกและจัดหาวัสดุห้องสมุด ทานเห็นด้วย เพียงใด 21.1 ลักษณะทั่วไปของงานแผนกจัดหา 21.2 ความจำเป็นในการ เลือกสิ่งพิมพ์และวัสดุห้องสมุด 21.3 การประเมินค่าหนังสือ สิ่งพิมพ์ และวัสดุห้องสมุด 21.4 คู่มือในการพิจารณาคัดเลือกและวัสดุห้องสมุด 21.5 การสำรวจความสนใจและความต้องการของ ผู้อ่าน					
22. เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในวิชานี้ (โปรดระบุ)					

รายการความเห็น	1	2	3	4	5
23. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเนื้อหาต่อไปนี้ในรายวิชา บรรณ. 223 การจัดหมู่และทำบัตรรายการ 1 ท่านเห็นด้วย เพียงใด 23.1 ความสำคัญและประโยชน์ของการจัดหมู่หนังสือ 23.2 หลักเกณฑ์การจัดหมู่หนังสือ ระบบต่าง ๆ 23.3 หลักเกณฑ์การจัดหมู่หนังสือ ระบบทศนิยมของคิวอี้ 23.4 การลงรายการต่าง ๆ ในบัตรรายการ 23.5 การกำหนดหัว เรื่องของหนังสือ 23.6 การเรียงบัตรรายการ					
24. เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในวิชานี้ (โปรดระบุ)					
25. การที่หลักสูตรกำหนดให้เรียนเนื้อหาต่อไปนี้ในรายวิชา บรรณ. 271 ความรู้เบื้องต้นทางบรรณารักษศาสตร์ ท่านเห็นด้วย เพียงใด 25.1 ปรัชญาวิชาบรรณารักษศาสตร์ 25.2 ความหมายและความสำคัญของห้องสมุด 25.3 ประวัติและวิวัฒนาการของห้องสมุด 25.4 ห้องสมุดประเภทต่าง ๆ 25.5 การจัดการศึกษาทางบรรณารักษศาสตร์ 25.6 วัตถุประสงค์สำคัญและสถาบันเกี่ยวกับวงการ ห้องสมุด					
26. เนื้อหาที่ต้องการให้เพิ่มในวิชานี้ (โปรดระบุ)					

ตอนที่ 3

27. ในการ เรียนการสอนวิชาบรรณารักษศาสตร์แต่ละรายวิชา ท่านมีปัญหาใดบ้าง
โปรดกรอกข้อความ และกาเครื่องหมาย ✓ ในช่องรายวิชาตรงกับข้อความที่ท่านเลือกตอบ

ปัญหา	บรรณ. 211	บรรณ. 212	บรรณ. 221	บรรณ. 222	บรรณ. 223	บรรณ. 271
27.1 ไม่ทราบความมุ่งหมายที่แน่ชัด						
27.2 เนื้อหามีรายละเอียดมากเกินไป						
27.3 การจัดกิจกรรมทำให้เสียเวลา ในการ เรียนการสอน						
27.4 ไม่มีหนังสือและวัสดุในการศึกษา อย่างเพียงพอ						
27.5 ขาดอุปกรณ์ในการจัดกิจกรรม						
27.6 ไม่มีงบประมาณในการ เชื้อเพลิง วิทยากร						
27.7 นักศึกษามีปัญหาในการอ่านตำรา ภาษาอังกฤษ						
27.8 ไม่มีห้อง เรียนโดยเฉพาะ						
27.9 วิทยาลัยไม่สนับสนุนในการจัดพิมพ์ เอกสาร						
27.10 อาจารย์แต่ละคนต้องสอนหลาย วิชา						
27.11 ปัญหาอื่น ๆ (โปรดระบุ)						